

PRESENTATION OF PETITIONS

ಶ್ರೀಮತಿ ಅನುಸೂಯ ಗಜಾನನ ಶರ್ಮ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನ ಹೆಸರಿನ ಮುಂದಿರತಕ ಮನವಿಯನ್ನು ಈ ಸದನದ ಮುಂದಿಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Petition presented staff referred to Petitions Committee. The hon. member Sri S. S. Arakeri is not present to present the next Petition.

FINANCIAL BUSINESS

Discussion as voting of demands for grants for 1982-83.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್ (ಚಾಮರಾಜ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ೩,೨೫,೭೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಸಬಿಯವರ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮದು ಕರ್ನಾಟಕ ಆಗಿ ಈಗ ೨೬ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ರಾಜ್ಯಗಳ ಭಿನ್ನ ಹಿಂದೂ ರಾಸನಗಳ ಅನ್ವಯವಾಗಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲೂ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಸಮಗ್ರವಾದ ಸಮನ್ವಯ ಶಾಸನವನ್ನು ನಾವು ತರುತ್ತೇವೆಂದು ತಾಪಾ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ತರದೇ ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ಇವತ್ತು ಅನೇಕ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳು ರಾಜ್ಯದ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳೂ ಒಂದೇ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ರೀತಿಯ ಆಡಳಿತಗಳು, ಕಾನೂನುಗಳು ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಮತ್ತು ತೀವ್ರವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಏತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ? ೧೯೭೨ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಒಂದು ಮಸೂದೆ ಕೂಡ ತಯಾರಾಗಿದ್ದು ಅದು ಸಭೆಯ ಮುಂದು ಬಂದು ನಂತರ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದು ಮತ್ತು ವಾಪಸು ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಏತಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಾಗತವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಜರಾಯಿ ಎಂಬುದು ಹಿಂದೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು, ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಮಠಮಾನ್ಯಗಳನ್ನೂ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಧರ್ಮಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ನಾವು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದುವರೆಗೂ ಏತಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಸುಮಾರು ೧೪.೫ ಲಕ್ಷ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಅಂಧ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಾಲಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಂದು ಕಲ್ಯಾಣ ಪುಂಟಪವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ತಿರುಪತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೩೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಶ್ರೀಶೈಲದಲ್ಲಿ ೨.೫ ಲಕ್ಷ ರೂ. ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ವಾರಣಾಸಿಯಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಇರತಕ್ಕ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಮೂರೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಬೇರ್ಗೊದ್ದಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಒಂದು ಮಹಾ ಕೀತ್ರಿ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ತಂಗುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ಭಾರತದ ಅನೇಕ ಪ್ರಮುಖ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸತಕ್ಕ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವೈಷ್ಣವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಿದಂಥ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರು ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ತನ್ನ ಸ್ಥಾನಮಾನ

ವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾದಾಗ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮೇಲ್ಮೈಯಲ್ಲಿ ಕೂತು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ವೈಷ್ಣವ ಧರ್ಮವನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೇ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಇಡೀ ಭಾರತ ವನ್ನು ಸಂಸ್ಥಿತ ಅದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಶಂಕರ ಭಗವತ್ಪಾದರು ಬಂದು ಅಂತರ್ಧಾನವಾದುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ವಿಶ್ವಾದ್ಯಂತವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡ ತಕ್ಕ ಜನರು ಅದ್ವೈತವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರು ಇಲ್ಲಿ ಮೆರೆದರು ದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಿದಂಥವರು ಇದ್ದುದು ಉಡುಪಿ ಕ್ಷೇತ್ರ. ತ್ರಿಮತಸ್ಸು ಆಚಾರ್ಯರು ಇರತಕ್ಕ ಬಿನ್ನ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ವೈಷ್ಣವನಿಕವಾಗಿ, ಆದ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ದಾರ್ಶನಿಕ ಮಹಾನ್ ಪುರುಷ ರಿಗೆ ಈ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ದುರ್ದೈವ ಸಂಗತಿ ಏನೆಂದರೆ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸಹಕಾರ, ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಶ್ರವಣ ಬೆಳಗೊಳದಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರಕಂಠಾಭಿಷೇಕ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶದವರು ಒಂದು ಭವನ ವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇರೀತಿ ರಾಜಾಸ್ಥಾನ ದವರೂ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಅದು ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂಥ ಪವಿತ್ರವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಂದರೆ ಧರ್ಮಸ್ಥಳದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಶೃಂಗೇರಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲೆ ಆಗಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವಹದೇಶ್ವರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿರುವವರಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಭಕ್ತರೇ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಪ್ರತಿವರ್ಷ ೧೫ ಲಕ್ಷ ಜನರು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನರೂ ಕೂಡ ಬಹಳಷ್ಟು ಭಕ್ತಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಯಾತ್ರಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಸತಿಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಕೂಡ ತಮಿಳುನಾಡು ಸರ್ಕಾರ ಅಲ್ಲಿ ಅವರದೇ ಆದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಭತ್ಯವನ್ನೂ ಕೂಡ ಕಟ್ಟಿಸಲು ಕ್ರಮ ವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಆ ಸವದತ್ತಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಇದೆ. ಅದು ಒಂದು ಶಕ್ತಿರೂಪವಾಗಿ ರತಕ್ಕ ಕ್ಷೇತ್ರ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಯಾತ್ರಾರ್ಥಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಬಂದಂಥ ಯಾತ್ರಿಕರ ಸೌಕರ್ಯವಾಗಿ ಭಿನ್ನಭಿನ್ನ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಭತ್ಯಗಳು, ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ವ್ಯಗರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇವೆರಡೂ ಕೆಲಸಗಳು ಇವತ್ತು ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ಮಂಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಪರಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಯೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದಂಥ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳ ಸುಧಾರಣೆಯಾದರೆ ಬಹುಶಃ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಣೆ ಕೂಡ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈವತ್ತು ಅಂಥಪ್ರದೇಶ ದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿವೆ ಒಂದು ಶ್ರೀಶೈಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ತಿರುಪತಿ. ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿ ಇದೆ. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಗುರುವಾಯೂರು ಮತ್ತು ಶಬರಿಮಲೆ ಇದೆ, ಇವು ಇಡೀ ಭಾರತದ ಜನರ ಆಕರ್ಷ ಣೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾಗಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾಗುವಂತೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾಗುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಆದಿಯಾಗಿ ನಾನಾ ರೀತಿ ಆದಾಯ ಬರತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ರಸ್ತೆಗಳು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಉತ್ಪನ್ನ ಕೂಡ ಆಗತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ನಾವು ನೋಡು ತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಂತೆಯೇ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಇವೆ. ಅದನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿ ಇಡಿಭಾರತದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜನತೆಯ ಆಕರ್ಷಣೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಈವತ್ತು ನಾವು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಏನಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಯಾವ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಗಳು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಅದು ಹಿಂದೂ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿರಲಿ, ಮಹಮದೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿರಲಿ, ಕ್ರೈಸ್ತ ಕ್ಷೇತ್ರ ಗಳಾಗಿರಲಿ ಜಗತ್ತಿನ ಜನತೆಯು ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಮಹಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡ ತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈವತ್ತು ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳವನ್ನು ಇಡೀ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜನ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅನೇಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಇರುವುದ ರಿಂದ ಅತ್ತಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ

ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಿಂದೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ವಿಶ್ವಸಂಹಿತೆ ಸಮ್ಮೇಳನ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ವಿಕಾಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು, ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಇವೆ ಅವುಗಳ ಚಿತ್ರ ತೆಗೆದು ಇತಿಹಾಸ ನಿರ್ಮಿಸುವ ಮೂಲಕ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರದ ನಾನಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರುವ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಜನರು ಹೋಗಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಮಕ್ಸಿಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದೇರಿತೆ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ಬೋರ್ಡನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಿ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಅವೇಕ್ಷೆ ಪಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಏನು ಎಂದರೆ ಈವತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಅನೇಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ತಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿವೆ. ಕೆಲವು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಅರ್ಕಲಾಜಿ ಕಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಮೇಲಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಚಲುವರಾಯಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಉಗ್ರನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಇವೆ. ಬೇಲೂರಿನಲ್ಲಿ, ಹಳೆ ಬೀಡಿನಲ್ಲಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಇವೆ, ಅರ್ಕಲಾಜಿಕಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಅದರಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ? ಅಲ್ಲಿಯ ಕಟ್ಟಡಗಳು ತಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎಲ್ಲಿ ಕಳೆದುಹೋಗುತ್ತದೋ ಎಂದು ರಿಪೇರಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಶಿಲೆವಾಗುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪಾಗಿಯೇ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ತೋರಿಸಿ ದೊಡ್ಡ ಆಘಾತವಾಗತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಗುರಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅರ್ಕಲಾಜಿಕಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಇದು ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ, ನರಸೀಪುರಕ್ಕೆ 2-4 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಹೊಯ್ಸಳರ ಕಾಲದ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಜಕ್ಕಣಾಚಾರಿ ಕಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ದೇವಸ್ಥಾನ ಸೋಮನಾಥಪುರದಲ್ಲಿ ಇದೆ, ಇದು ಬಹಳ ಅಕರ್ಷಣೀಯವಾದ ದೇವಸ್ಥಾನವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಈ ದೇವಸ್ಥಾನವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಜನರು ಚಿತ್ರಗಳ ಕೆತ್ತನೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಪೂಜೆಗೆ ತಕ್ಕಂಥ ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಒಂದೆ ಒಂದು ಯಾತ್ರಾಸ್ಥಳವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಾಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ನಡೆದಂಥ ಒಂದು ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತೆ ಮೂರ್ತಿ ಬಿನ್ನಾವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 30 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಪುನರುದ್ಧಾರ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮುಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಭಾರತದ ಮೂಲ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದಂಥ ಮೂರ್ತಿ ಇವೆ. ಇದನ್ನು ಪುನರ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ ಮಾಡಿ ಹಿಂದಿನ ವೈಭವವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವಂತೆ ಪುನರ್ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ ಕೂಡ ಮುಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈವತ್ತು ಅದು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೂರ್ತಿ ಸುಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹಳೆಬೀಡಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆದಿದೆ. ಅಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮುಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಇಂಥ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಆಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭವ್ಯವಾದ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದರೆ ಮತ್ತೆ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಭಿನ್ನವಾದ ಅಂಶಗಳು ಇರತಕ್ಕಂಥ ಶೈಲಿಗಳಿವೆ. ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಶೈವ ಉಪಾಸಕರು, ವೈಷ್ಣವ ಉಪಾಸಕರು, ಮತ್ತೆ ಶಕ್ತಿ ಉಪಾಸಕರು ಎಂದು ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಶೈವ ಉಪಾಸಕರು, ವೈಷ್ಣವ ಉಪಾಸಕರು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಬಹುದು. ಅವರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನತೆ ಇರಬಹುದು. ಅವರವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರವರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಶಕ್ತಿ ಉಪಾಸಕರು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಯವರು ಕನ್ಯಾಕಾಮಾರಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕಾಶ್ಮೀರದವರೆಗೆ ಎಲ್ಲೂ ಕೂಡ ತಲೆಬಾಗತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯನ್ನು ನೋಡಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಇಡೀ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪಸಿದ್ಧವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಶಕ್ತಿ ಕೇಂದ್ರ ಎಂದರೆ ಮೈಸೂರಿ ನಲ್ಲಿರುವ ಚಾಮುಂಡಿಬೆಟ್ಟ. ಈ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಬಹಳ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದೆ. ಇದು

ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಮೈಸೂರು ರಾಜಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಕಾರಣ ಒಂದು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗಲು ಅವಕಾಶವಾಗಲಿಲ್ಲ, ಇಂಥ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತಗಾರರು ಈ ಚಾಮುಂಡಿ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕಕಾಲ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತೆ ಎಚ್.ಯು.ಡಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ನೋಟಪೈಡ್ ವಿರಿಯಾ ಮಾಡು ತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಇದುವರೆಗೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆಗ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಈ ಚಾಮುಂಡಿ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನೂ ಇನ್ನೂ ೨೩ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಅರಮನೆಯವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಇತ್ತು. ಈಗ ಈ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮಂಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರ ಆಡಳಿತ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಚಾಮುಂಡಿ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆಭರಣಗಳು ಇದೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈವತ್ತು ಇವೆಲ್ಲ ಏನಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿಯನ್ನು ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಚಾಮುಂಡಿ ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಏನಾದರೆ ಕೆಲವಕಡೆ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಜರಾಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಬೇಕು. ಚಾಮುಂಡಿಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಸತಿ ಗೃಹದ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಕ್ಷೇತ್ರ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡ ಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಬಂಡವಾಳದಿಂದ ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿರುವುದ ರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ವರ್ಷ ಮಂಜೂರುಮಾಡಿ ಒಂದು ಭತ್ಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟದಮೇಲೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದರೆ ಸಹಸ್ರಾರುಮಂದಿ ಯಾತ್ರಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಿವೇದಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಒಂದು ಸಂಕಟಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ವಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗಾಗಿ ಸುಮಾರು ೨೦ ಲಕ್ಷ ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಣ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ವಿನಿಯೋಗ ವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುವಂಥ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ ಮಂಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರು ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಿ ಭಾವಿಸ ಬಾರದು ಮಂಜರಾಪೋಲ್ ದನಗಳಿದ್ದಂತೆ, ಅಂಥವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ಇಲಾಖೆ ಯಲ್ಲೂ ಕೆಲಸಮಾಡದೆ ನಾಲಾಯಕ್ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಜೈತನ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಭಿಲಾಷೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ತೂಗಡಿಸತಕ್ಕಂಥ ಜನರನ್ನು ಮಂಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹಾಕು ತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಕೂಡ ಒಂದು ಟ್ರಸ್ಟಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಟೂರಿಸ್ಟ್ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದ ಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದೆ, ಇವತ್ತು ಮಹದೇಶ್ವರಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆಸ್ತಿ ಇದೆ. ಟೂರಿಸ್ಟ್ ಸೆಂಟರ್‌ನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಅದೊಂದು ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾದ ಕೇಂದ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಮಂಜೂರು ಇಕದರೆ ಇನ್ನೂ ದೂರ ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಮಹದೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂತೆ ೬೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹಣವಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆ ನೆರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಟೂರಿಸ್ಟ್ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡು ತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂಜೂರಾತಿಗಾಗಿ ಕಾದು ಕುಳಿತಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೊಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಂಜನ ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಭತ್ಯ ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟ ದೀರಿ. ನಾನು ಕೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಅದು 'ಪಬ್ಲಿಕ್‌ವರ್ಲ್ಡ್ ಡಿವರ್ಸಿ ಮೆಂಟರ್' ನಮಗೆ ಏನು ಕೆಲಸ ವಾಗಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಲು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕು. ೫ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೆಲಸವಾಗಿ ಇನ್ನೂ ೧೦ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ಒಂದು ನೆಪ ಹೇಳಿ

ತ್ಯಾರ, ಟೆಕ್ನಿಕ್ ಒಪ್ಪಿಗೆ ದೊರೆತ್ತಿಲ್ಲ, ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಮಾಡು ತ್ತಾರ. ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇಂತಹ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿವೆ ಕೆಲವು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ದುರ್ಮವ್ಯಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ವಾಸಸ್ಥಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಇಂತಹವುಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ದುರ್ಮವ್ಯಹಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ವಿದೆ. ಇವತ್ತು ಎಷ್ಟೋ ಮಠಮಾನ್ಯಗಳು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನ್ನ ನೀಡತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿವೆ. ತುಮಕೂರಿನ ಸಿದ್ಧಿಗಂಗಾ ಮಠ, ಧಾರವಾಡದ ಮುರುಗೇಶ ಮಠ, ಸುತ್ತೂರು ಮಠ, ಸಿರಿಗಿರಿ ಮಠ, ಉಡುಪಿ ಮಠ, ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಮಠಗಳಿವೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರಿಗೆ ಅನ್ನ ಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ವಾಧೀನ ದಲ್ಲಿರುವ ವೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಸಂಪತ್ತು ಇದ್ದರೂ ಸದ್ವಿನಿಯೋಗ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ದೇವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಹಣದಿಂದ ತಿರುಪತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವತ್ತು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡು ತ್ತಿರುವಾಗ ಈ ಹಣದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಹಣದ ಕೊರತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳು ತ್ತಾರೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಶ್ರಮದಿಂದ ಮಠಮಾನ್ಯಗಳು ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ದೇವರ ಆಸ್ತಿ ಗಳಿಂದ ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ, ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ಉಡುಪಿಯ ಅಷ್ಟ ಮಠದವರು ಸಂಸ್ಕೃತ ವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಹೊಂದಿರುವ ತಕ್ಷಶಿಲೆ, ನಳಂದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಂತೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಇದ್ದರೆ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿ ಹೊಂದುತ್ತಿತ್ತು. ಇವತ್ತು ಮಠಮಾನ್ಯಗಳ ಆಸ್ತಿಯಿಂದ ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅನೇಕ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಧಾರೆಯನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಎರೆಯುತ್ತಿವೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ವಯಸ್ಸಾದವರಿಗೆ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ವೇತನ ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಅದೇ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಾಲಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥೆಗಳು ವೃದ್ಧಾಲಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಅಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಪೋಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ವೃದ್ಧಾಲಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದಂತಹ ಶಾಸನವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ತರಬೇಕು. ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸುತ್ತೀರಿ, ಅವರು ಅನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಕೆಲಸಕ್ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಕಡೆಗೆ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ನವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಡ್ಡಿಬರುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ವಾಗುವಂತೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆ ಮತುವರ್ಜಿ ವಹಿಸಬೇಕು. ಮೈಸೂರು ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಷನ್ ಹೋಮ್ ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಆಶ್ವಾಸವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ಫಾಡಿ (ಹಳಿಯಾಳ)—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು ಮತ್ತು ಮಂಜರಾಯಿ ಸಚಿವರು ವಂದಿಸಿದಂತಹ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲಿಸಿ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಪುನರ್ವಸತಿ ಯೋಜನೆ ಕೆಳಗೆ ರಾಮನಗರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕಾಳಿನದಿ, ಸೂಪ ಮತ್ತು ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇರತಕ್ಕ ೩೦ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಳಗೆ ಸೂಪದಲ್ಲಿದ್ದಂತಹ ಜನರನ್ನು ಸೂಪ ಯೋಜನೆ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿ ಆಗದೆ ಇದ್ದರೂ ಸಹಿತ ಈ ವರ್ಷ ರಾಮನಗರಕ್ಕೆ ಜನರನ್ನು ತಳ್ಳಿಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಪ್ರಶಂಸನೀಯವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ನಾನು ಪುನರ್ ವಸತಿ ಮಾಡಿರುವ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸೆಂಟರ್ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆ ಭೂಮಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಗೋಬ್ಬರ, ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೋಬ್ಬರ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರ ಪೂರೈಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ಇರಲಿಕ್ಕೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಶೆಡ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವವಿದೆ. ಪಂಪ್ ಕೆಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ನೀರನ್ನು ಲಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ತಂದು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ಅದು ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಅಷ್ಟೇ ದೊರಕುತ್ತದೆ, ಅದು ಬಡವರು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅತ್ಯಂತ

ಬೇಗ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ : ದೀಪಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅರಣ್ಯಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾವಣಸಗರ ಇದ್ದರೂ ಸಹಿತ ಅಲ್ಲಿ ಸೌದೆ ಡಿಪೋ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಇದಲ್ಲವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ರವರು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಪುನರ್ ವಸತಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸಂಚಾರ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ, ಬಹಳ ಯೋಜನೆಮಾಡಿ ಆ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಈ ಜನರನ್ನು ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಗಾಯಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರಧನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ೨ನೇ ಹಂತ ೩ನೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬಂದಂತಹ ಜನರಿಗೆ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಕದರವರು ಪುನರ್ ವಸತಿ ಬೇರ್ಮನ್ ಇದ್ದಾಗ ಎಮ್ಮಾಡಿ-ಚಾಪೂಳಿ ಕ್ರಾಸ್ ಇವರನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂರು ಮುನ್ನೂರು ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಸಿಗುವಂತಹದ್ದು ಇವತ್ತು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ತಂದು ನಾನೂರು ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ, ಅಲ್ಲಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಮೇಲಿ ರಾವುದುರ್ಗ ಈಗ ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜನರು ಅಂಧೋಳನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ಇದನ್ನು ಜಾಗೃತಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಇನ್ನು ಸಮುದ್ರದ ಕಡಿತ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಇದೆ. ಬಟ್ಟಕ ಮತ್ಸು ಹೊನ್ನಾವರದ ಸಮೀಪ ಈ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಉಪ್ಪಿನಕುರ್ವೆಗೆ ಸೇರಿದ ನಡುಗಡ್ಡೆ ಈಗ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ತೆಂಗಿನ ಗಿಡಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೊಚಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಜನರಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪುನರ್ವಸತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ತಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇಂತಹ ಜನರಿಗೆ ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಸಮುದ್ರದ ಕಡಿತದಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಹಳ್ಳಿಗಳು ನಾಶವಾಗುತ್ತಿವೆ. ತುಗಿನ ಮರಗಳು ಹಾಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಆದಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಜನರಿಗೆ ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇನ್ನು ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವರ ಉಪಜೀವನಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದಕಾರಣ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕೇರಳದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಂದಾಯದ ಖಾತೆ ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ ಖಾತೆ ಆಗಿದೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳಾಗಿವೆ. ತೋಟ ತಳವಾರರಿಗೆ ೮೦ ರೂ.ಗಳವರೆಗೆ ಮತ್ತು ಶಾನ್ತಭೋಗರಿಗೆ ನೂರು ರೂ.ಗಳವರೆಗೆ ಪೆನ್ಷನ್ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಪಟೇಲರಿಗೂ ಸಹ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ ಆದರೆ ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಮುಟ್ಟಬೇಕೋ ಅದು ಮುಟ್ಟುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಹಶೀಲ್‌ದಾರರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜೀಪ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕ್ಯಾಂಪ್ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕ್ಯಾಂಪ್ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ಸುಖದುಃಖಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತವಾದಂಥ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಅಂಕವಿಕಲರು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಕಛೇರಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ತಹಶೀಲ್‌ದಾರರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಂಪ್ ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿ ಇಂತಹವರು ಇದ್ದರೆ ಡಾಕ್ಟರ್ ಮೂಲಕ ಚೆಕ್ ಮಾಡಿಸಿ, ಅವರಿಂದ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹಣವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ಜನರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಕಛೇರಿಗೆ ಹೋದರೆ ಸರಿಯಾದ ಮರ್ಯಾದೆ

ಕೊಡ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕ್ಯಾಂಪ್ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಕಛೇರಿಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಸಬ್-ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಕಛೇರಿ ಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಏನು ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನೀರಿನ ತೆಗೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ದನಕರಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಲೆಂದು ಯಾವುದೋ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಕೆರೆಗಳ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಸಹ ಅದಕ್ಕೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೬೫ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇರತಕ್ಕಂಥ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಇಷ್ಟೊಂದು ಬಾಕಿಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಏನೊಂದು ಸವಲತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಲತಾಯಿ ಧೋರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರ್ನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಅದೇನೆಂದು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿ ;

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ಫಾಡಿ.—೧೯೭೬ರಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞೆ ಆಗಿದೆ. Sir, I have got a copy of letter No. PWD 6 LAW-66 (Part I) dated 26th June, 1976 of the Secretary to Government of Mysore, Public Works Department and addressed to the Divisional Commissioner, Mysore, Division Mysore which reads thus :—

Sub :—Mysore Irrigation (Levy of water rate) Rules 1965—certain clarifications.

Adverting to your letter No. IRR. 102.0.6804/67-68 dt. 22-11-1967 I am directed to state that the points raised in regard to the levy of water rate on the first, second and third crops grown in S.K. District have been carefully considered. Government are of the view that the rate of levy for the crops grown with the aid of water from an irrigation source in the district shall be according to section 4(2) of the Mysore Irrigation (Levy of Betterment Contribution and Water Rate) Act, 1957 and the Rules framed thereunder without taking into account rain fed crop. In other words, when the first crop is grown with rain water no water rate is leviable. When a subsequent crop is grown with the aid of water from an irrigation source, the second crop shall be liable to pay the water rate leviable for the first crop and the subsequent crop grown with the aid of water from the irrigation source shall be liable to pay the rate prescribed for the second crop.

2. As regards the suggestion made by you to make certain amendments so as to fix the liability to pay water rate on the cultivating tenants it is considered that no such amendments are necessary."

ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸವಲತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಸಹ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಳೆ ನೀರಿನಿಂದ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಗೆ ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬಾರದೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞೆ ಆಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾಯಿದೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಶಾಖಾನೀಯವಾದುದು. ಇದೊಂದು ರಕ್ತ ಪಾತವಿಲ್ಲದಂಥ ಮತ್ತು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾದಂಥ ಕಾಯಿದೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಸರ್ಕಾರಗಳೂ ಸಹಾ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಲೋಪದೋಷಗಳಿವೆ. ಕೆಳಗಿನ ಹಂತದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ತರುತ್ತಿರುವುದು ದುಃಖಕರವಾದಂಥ ಸಂಗತಿ. ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಾರವಾರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೇಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನೇ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿ ಎಂದು ನಾನು ಬಿಂದು ಹೃದಯದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರೇಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಯಾರ ಕೈವಾಡದಿಂದ ತಯಾರಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಸಿ.ಒ.ಡಿ. ಮೂಲಕ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿದವರು ಯಾರು, ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರ ತಪ್ಪಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಹೋಟೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರಹ ತಿಂಡಿಗಳ ದರಗಳನ್ನು ಕಾಣಿಸಿರುತ್ತಾರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಕಾಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

SRI MALLIKARJUN M. KHARGE.—Sir, the hon. Member Sri V.M. Ghad¹ is making a serious allegation against some of the officers. If the hon. Member gives particulars regarding the name of the printing press and the name of the printer, I will definitely enquire it through the C.O.D. ಅವರು ಬರೀ ಓದಿದರೆ ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ; ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆದುಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಡಿಸ್‌ಕ್ಲೋಸ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ತಾವು ಸಿ.ಒ.ಡಿ.ಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವುದು ಏನಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಎಂ. ಖಾರ್ಗೆ.—ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಯಾರು ಕೊಟ್ಟರು ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಅದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಲಿ. ಸಿ.ಒ.ಡಿ. ಅಂದರೆ ಅವರೂ ಸಹ ನಮ್ಮಂತೆ ಮನುಷ್ಯರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೇನೂ ಆಕಾಶದಿಂದ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ಫಾಡಿ.—ಇದು ನನ್ನ ರೂಮಿಗೆ ಬಂದು ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಈಗ ನಾನು ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಇಬ್ಬರು ಹಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಹೆಸರನ್ನು ಸಹ ಈಗ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

NOTICE

WHETHER YOU ARE AN EX-LANDLORD UNDER LAND REFORMS ACT, 1961?

Please contact Shri Shastri or Mirajkar for payment of compensation of land vested with Govt. at Karwar Taluka.

RATE BOARD

1. 10% to the Special Tahsildar, Karwar.
2. 2% to the Assistant Commissioner, Karwar.
3. 3% to the Case Worker.
4. 3% Reserve (for inspecting staff)
5. 2% to stipendary candidates.

ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಸಿ.ಬಿ.ಡಿ. ಮುಖಾಂತರ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದರ ಕಡೆಗೆ ತಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗಾ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಪಾರ್ಗ್ (ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ತಾವು ಏನು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ರೈಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಎನ್‌ಸೈಕ್ಲಿಯರಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಸಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಆನ್ ದಿ ಪೋರ್ ಆಫ್ ದಿ ಹೌಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಇನ್ನು ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬೇಕೆ? ರೈಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸದನದಲ್ಲಿ ನೇರವಾದ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅವರು ರೈಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬರಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ತಾವು ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಎನ್‌ಸೈಕ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕೇ ಎನಿಸಿ ರೈಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗಾಗಲೇ ತಾವು ಜಾಸ್ತಿ ಸಮಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಬೇಗನೆ ಕನ್ ಕ್ಲೂಡ್ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ಫಾಡಿ.—ನಮ್ಮ ಹಳೆಯಾಳದ ಒಂದು ಟ್ರಬ್ಯೂನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಒಂದು ಕೇಸ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ರೈತ ನಿಜವಾದ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್ ಗೆದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ನಿಜವಾದ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್‌ಗೆ ಕೊಡದೆ ತಾವೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವನು ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಸ್ಟಾಟ್ ಇನ್‌ಸೈಕ್ಲನ್ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಬ್ಯೂನಲ್ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಡಿಸಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಹೇಗೆಂದರೆ, ಒಂದೆರಡು ಸಾರಿ ಅರ್ಜಿದಾರನ ಹೆಸರು ಕೆರೆದು, ಅವನು ಹಾಜರಾಗಿಲ್ಲ ಅಂತ ತೋರಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಮೂರನೇ ಸಾರಿ ಕರೆದಾಗ ಅವನಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಅವನ ಹಾಜರಾತಿವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಆಕೇಸನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿ ಭೂಮಾಲೀಕರ ಪರವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವನು ಅದರ ಮೇಲೆ ಅಪೀಲು ಮಾಡಲು ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ಗೂ ಹೋಗಲು ಗತಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ತಹಸೀಲ್ದಾರರ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಇವನ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ರಿಕಾರ್ಡ್ ಇತ್ತು ಆರ್ ಆರ್ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಮತ್ತಿತರ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಛೇಂಟ್ ಮಾಡಿ ತಮಗೆ ಹೇಗೆ ಬೇಕೋ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಭೂಮಾಲೀಕನ ಪರವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಾವು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್‌ಗೆ ನಿಜವಾದ ಕ್ಲೈಮ್ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವನಿಗೆ ಜಮೀನು ದೊರಕಲಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಕೇಸುಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ. ಇಂತಹ ಜಮೀನನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಹಂಚಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಭೂಮಾಲೀಕರ ಚೊತೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಆ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್‌ಗಳ ಹೆಸರು ಇದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ಡಿಲಿಟ್ ಮಾಡಿಸಿ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬೇಕಾದ ಕೆಲವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲೆ ಕೆಲವು ಮೆಂಬರ್ಸ್ ದುಡ್ಡು ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರಂತೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಯಾವುದಾದರೂ ಅದರ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಪೇಪರ್ಸ್ ಇದ್ದರೆ ಪಾಸ್‌ಆನ್ ಮಾಡಿ ಅವರು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅದುದರಿಂದ ತಾವು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಬೇಗನೆ ಕನ್ ಕ್ಲೂಡ್ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಪಾರ್ಗ್.—ತಾವೂ ಸಹ ಮೆಂಬರ್ ಆಗಿದ್ದಿರಲ್ಲಾ, ತಮಗೆ ಇದ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲಿ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಆಕೇಸನ್ನು ಹೇಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕಲ್ಲಾ ತಾವು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನಿಸಲಿಲ್ಲವೇ? ತಾವು ಆ ಮೀಟಿಂಗ್‌ಗೆ ಆಟೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ರಿಲಿವೇ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ಘಾಡಿ.—ನಾನು ಅಟೆಂಡ್ ಮಾಡಿಲ್ಲಾ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಮುಂದಾದ ಾ ಅಟೆಂಡ್ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ಘಾಡಿ.—ಅಲ್ಲಿ ಯಾರಾರು ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸಿ.ಒ.ಡಿ.ತನಿ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂತಹ ಅನಾಹುತವಾಗಲಿವೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದರ ಫೋಟೋಸ್ಕೋಪ್ ಕಾಫೀಸನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ, ಅದಲ್ಲಾ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಆಗಿದೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮ್ಮ ಚೀಫ್ ವಿಫ್ ನಿಮಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ೧೫ ನಿಮಿಷ ಮಾತ್ರ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು. ಅದನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ನಾನು ೨-೩ ಸಾರಿ ಬೆಲ್ ಮಾಡಿದರೂ, ಬೇಗನೆ ಕನ್‌ಕ್ಲೂಡ್ ಮಾಡಿ ಅಂತ ಹೇಳಿದರೂ ನೀವು ಇನ್ನೂ ಮುಗಿಸಿಲ್ಲಾ. ನೀವು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ೫ ನಿಮಿಷ ಜಾಸ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ೨೦ ನಿಮಿಷ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ದಯವಿಟ್ಟು ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ಘಾಡಿ.—ಇನ್ನು ಎರಡು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದಂಥಾ ಒಂದು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯೇ ಸ್ವಾಮಿ ? ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಡಿಸೆಂಟ್ ನೋಟ್ ಸಹ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರ ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಬರೆದಿದ್ದರು ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲಾ ಅವರು ಗೇಣಿದಾರರು ಎಂದು ದಾಖಲೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಕೆಲಸ ಇವರು ಮಾಡಿಲ್ಲಾ. ಈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಅನಾಹುತಗಳು. ಆಗಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸೆಲ್ ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಆ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಸರಿಯಾದಂಥಾ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ. ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿದೆ ಇದನ್ನೂ ಸಹ ತಾವು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮಗೆ ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಮುಗಿಸಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ತಾವು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ೨೨-೨೩ ನಿಮಿಷ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಜುಸ್ತಿ ಟೈಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಬೇಗನೆ ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಂ. ಘಾಡಿ.—ಈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಅನ್ಯಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕಮೀಷನರ್‌ಗೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಏನೂ ಪರಿಹಾರಿಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾನು ನೋಡುವೆನನ್ನಿಂದ ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಆ ಬಡ ರೈತರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನೋಡಲಾರದೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮಗೆ ೩-೪ ಸಾರಿ ಬೆಲ್ ಮಾಡಿದರೂ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಟೈಂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ರಿಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಪಾಸ್ ಆನ್ ಮಾಡಿ, ಅವರು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬೇಗನೆ ಕನ್‌ಕ್ಲೂಡ್ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ಘಾಡಿ.—ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಮುಜರಾಯಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮುಜರಾಯಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಇವೆ ಅದನ್ನು ಹೋಗಿ ನೋಡಬೇಕು, ಬಹಳ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕಾಗಿವೆ. ನಾನು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಅವರನ್ನು ಕರೆದೆ. ಬರಲಿಲ್ಲಾ ಆದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ೨೧ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಟೆಂಪಲ್‌ಗಳಿಗೆ ತಾವು ಹಣವನ್ನು ಮುಜರಾಯಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ವೇಳೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಮಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮಂಜರಾಯಿ ಸಚಿವರು ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೆಲವೊಂದು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊಸಲಸೆಯದಾಗಿ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆ ಸಮುದ್ರ ದೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಈ ಸಮುದ್ರ ದೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ತಿಮಿಂಗಲಗಳು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮೀನುಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಸಣ್ಣ ಮೀನುಗಳು ಹೇಗೇ ಇರುತ್ತವೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಇವೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಮೀನುಗಳು ಇರುವುದೇ ಚಾಸ್ತಿ, ಆದರೆ ಅರ್ಥಾತ್ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಕ್ಕೆ ೮೦ ರಷ್ಟು ಇರುವ ರೈತಾಪಿ ವರ್ಗವೇ ಚಾಸ್ತಿ ಅಂತ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ದೊಡ್ಡ ತಿಮಿಂಗಲ ಅಂತ ಹೇಳಿದರಲ್ಲ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೇನೂ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ.—ಈ ವಿಷಯ ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆ ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸತಕ್ಕಂಥಾ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಇಲಾಖೆ ಯಾಗಿದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖಾಂತರವೇ ಈ ೨೦ ಅಂತರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅಂದರೆ ಈ ಬಡವರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅನೇಕ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ನೀತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಪ್ರಜಾಪ್ರತಿ ನಿಧಿಯಾಗಿರುವವರನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಆ ಮೂಲಕ ಈ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ನಾನು ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಎಸ್ಸಿಮೇಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಇತರ ಕಮಿಟಿಗಳ ಜೊತೆ ಹೋಗಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅನುಭವ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಬೇರೆ ಇನ್ನಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇದರಷ್ಟು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಬಂದಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಬಹಳ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮೊದಲು ಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್‌ರವರು ತಿಮಿಂಗಲ ಅನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ತಿಮಿಂಗಲ ಎಂದರೆ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗ ಏನು ಇದೆ ಅದು, ಮೀನುಗಳು ಎಂದರೆ ರೈತಾಪಿ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂಥವರು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ದೊಡ್ಡ ಪ್ಲಾಂಟರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆಲ್ಲ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಎಕರೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಲ್ಲಾ ಅವರ ವಿಚಾರ ತಾವು ಹೇಳಿಲ್ಲವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ.—ಮುಂದೆ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಸಹ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಬೆಳೆದುಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾ ಕಾಫಿಯನ್ನು ನೀವು ಕುಡಿದುಕೊಂಡು ಮಲಗಿ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಸ್ವಲ್ಪ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅವರು ಬೆಳೆದುಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ನೀವು ಕಾಫಿಯನ್ನೇ ಕುಡಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ನಿದ್ರೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ಅವರ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಸಹ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

೨-೩೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಇವತ್ತು ನಾನು ಈ ಛೇ ನೇ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಈ ಡಿಮಾಂಡ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ; ಹಿಂದೆ ಅನೇಕ ಉತ್ತಮ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಳಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾ ರೈತಾಪಿವರ್ಗದವರನ್ನು ಹಿಂಸೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವಂತಹ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದವರು ಚಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಈ ರೆವಿನ್ಯೂ ಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಲಂಚಗುಳಿತನ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಟ್ಟದವರೆಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾವು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾಯಿದೆಯ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಡವರಿಗೆ ತಲುಪುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಇವತ್ತು ಯಾವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ? ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ನಾನು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಮತ್ತು

ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಈ ಬಡರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾಯಿದೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ನಾವು ಭೂನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಭೂನ್ಯಾಯ ಮಂಡಳಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇವತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಮೀಲಾಗಿ ಲಂಚರೂಪವತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅನ್ಯಾಯವಾದ ತೀರ್ಪನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಮೆಟ್ಟುಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ರವಿನ್ಯಾಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ; ತಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಿ.ಬಿ.ಡಿಯಿಂದ ಏನ್‌ಕ್ವೆರಿ ಮಾಡಿಸಿ, ಅಂತಹ ತಪ್ಪುತ್ಯಸ್ಸು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಬೇಕು; ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಇದು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾನು ಇವತ್ತು ಲಾಂಡ್ ಟ್ರಬ್ಬುನಲ್‌ಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಅನ್ಯಾಯದ ಪರಮಾವಧಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಲಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚತಕ್ಕಂಥ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ; ಈ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ಯಾರೋ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಎಂ.ಪಿ.ಗಳ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಯಾರ್ಯಾರನ್ನೋ ಇದಕ್ಕೆ ಮೆಂಬರ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನಡೆದಿದೆ. ಅಂತಹವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಎಂದರೆ ಏನು ಎಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಖುಷಿ ಜಮೀನು ಯಾವುದು ಅಂತ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ತರಿ ಜಮೀನು ಯಾವುದು ಅಂತ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಯುವ ಜಮೀನು ಯಾವುದು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ; ನೀರಾವರಿ ಜಮೀನು ಯಾವುದು ಎನ್ನುವುದೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡಗಳ ಜಮೀನು ಅಥವಾ ಬರಡು ಭೂಮಿ ಯಾವುದು ಎನ್ನುವುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂತಹವರನ್ನು ಲಾಂಡ್‌ಗ್ರಾಂಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಟೌನ್‌ನಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕಂಥ, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಸರಹದ್ದಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಲಾರಿ ಓನರ್ಸ್ ಅಥವಾ ಮೆಟ್ರಿಪಾಪ್ಸ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥವರನ್ನು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಅಂತಲೋ ಅಥವಾ ನನ್ನ ನೆಂಟಿ ಅಂತಲೋ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೋ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅಂತಹವರನ್ನು ಆ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಅವರಿಂದ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಇವತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವರಿಗಿಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು, ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ? ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ? ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಲ್ಲಿ ಅಂತಹವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಎಂ. ಖರ್ಗೆ.—ಈ ಲಾಂಡ್‌ಗ್ರಾಂಟ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವವರು ನಿಮ್ಮ ಊರಿನವರೋ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಊರಿನವರೋ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ನಾನು ತಮಗೆ ಅದನ್ನು ಬರಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಅದು ತಮ್ಮ ಗಮನದಲ್ಲಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅದು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ; ಇಂತಹ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಇದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು; ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್ ಲೆವಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮರಾದ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಏನೂ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ನಾನೇ ಇನ್‌ಫ್ಲುಯೆನ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇನೆ; ಪಾಪ, ಅವನನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಬೇಡಿ, ರೀಇನ್‌ಸ್ಟೇಟ್ ಮಾಡಿ, ಅವನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರ ತ್ತೇನೆ; ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ದೂರನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಹತೋಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯಾವುದೇ ಅನ್ಯಾಯವಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸಿಟರ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೋ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಶರಹ ಈ ರವಿನ್ಯಾಯ ಬಾಬಿಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡ

ಬೇಕು. ಸರಿಯಾದ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅಥವಾ ಲಾ ಓದಿರತಕ್ಕಂಥ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹಾಕಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರು ಈ ಒಂದು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ, ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಬಗ್ಗೆ, ಆ ರೆಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಡ್‌ಅಪ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ರಿವ್ಯೂ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಬಡವರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ೫ ವರ್ಷದಿಂದ ಏನೇನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೋ ಇನ್ನು ೧೦ ವರ್ಷವಾದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಸರಿಯಾದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರನ್ನೇಕರು ಹೇಳಿದರು. ಆದೇನೆಂದರೆ, ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಗ್ರಾಮಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಾಸವಿದ್ದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಅವರು ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾದಿಕೊಂಡು ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಆಲದಾಡಿಕೊಂಡು, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಫೀಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗ್ರಾಮಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮುಖಾಂತರ ಅಥವಾ ಹುಡ್ಕೋ ಸ್ಕೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ವಿಲೇಜ್ ಆಕೌಂಟೆಂಟ್ ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ಸ್ ಇಂಟರ್‌ವೆಲ್ಯೂ ಹೋಬಳಿ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಾಸ ವಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ರೈತಾಪಿವರ್ಗದವರು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಬೇಟಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಇವರ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗದೇಹೋದರೆ ರೈತಾಪಿವರ್ಗದವರು ಕೇವಲ ಪಹಣಿಗೋಸ್ಕರ, ಖಾತೆಗೋಸ್ಕರ ಅಥವಾ ಇನ್ನು ಯಾವುದೋ ದಾಖಲೆ ಗೋಸ್ಕರ ೧೫-೨೦ ಮೈಲಿಯಷ್ಟು ದೂರದವರೆಗೆ ಅಲೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದರೆ ವಿಲೇಜ್ ಆಕೌಂಟೆಂಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ಸ್ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಾಸ ವಿರುವುದಾಗಿ ತಾವು ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಆ ರೈತರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲ ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬಹುದು. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಬಡಜನರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಭೂಮಿನಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರಿಗೆ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್, ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಸಫರರ್ಸ್‌ಗೆ ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್, ಆಲ್ಟಿಮೇಟ್‌ಗೆ ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಜನರಲ್ ಕ್ಲಾಸ್‌ಗೆ ೩೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಎಲ್ಲಿ ೧೦ ವರ್ಷದಿಂದ ಭೂಮಿ ಇದೇಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿಗೂ ಅದು ಬರಡಾಗಿ ಬಿದ್ದಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ಜೆ ಪ್ರಕಾರ ಅವನಿಗೆ ೨ ಎಕರೆ ಬಿಟ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಉಳಿಬಹುದು. ಈ ೨೦ ಅಂಶದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪ್ರಕಾರ ಅವನಿಗೆ ಎತ್ತು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಬೀಜಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಗೊಬ್ಬರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಅವನಿಗೆ ಒಂದೆರಡು ಎಕರೆ ತರೀ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅವನು ಭತ್ತವನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡು ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಹಾಸನದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕಾಫಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಇದೆ; ಅಲ್ಲಿ ಜನರು ಕಾಫಿಯನ್ನೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಫಿಯನ್ನೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ಜೆ ಪ್ರಕಾರ ದುರುಪಯೋಗ ವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರಿಗೆ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಅಪರೂರೂ ಕಾಫಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ಕಾಫಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಕೊನೆಯಪಕ್ಷ ೫-೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕು; ಬಂಡವಾಳ ಬೇಕು; ಅಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರಿಗೆ ೫ ಎಕರೆಯನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಆಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಮರ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಒಬ್ಬರೂ ಸಹ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡದೇ ೧೦-೨೦ ವರ್ಷದಿಂದ ಆ ಭೂಮಿ ಪಾಳು ಬಿದ್ದಿದೆ. ಅವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕಂದಾಯವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಯಾವ ಕಿಮ್ಮತ್ತನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ನನ್ನಂತಹ ವರು, ಶೀಠಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಅವರಂತಹವರು ಅಂತಹ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಆ ತರಹ ನಾನು ಯಾರ ಕೈಯಲ್ಲೂ ಬರಿಸಿ ಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನೀವು ಏನಾದರೂ ಬರಿಸಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು; ಆದರೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ.—ಇದು ಈ ರೀತಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ; ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಅನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಯಾರೂ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರು, ಯಾರೂ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಇವತ್ತು ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಎಷ್ಟು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಇದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಎರಡೆಡೆ ಎಕರೆ ಲ್ಯಾಂಡನ್ನೂ ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆ ಲ್ಯಾಂಡನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಸಲಕರಣೆಗಳು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡಿ. ಅವರಿಗೆ ಎತ್ತು ಕೊಡಿ ಬೀಜ ಕೊಡಿ, ಗೊಬ್ಬರ ಕೊಡಿ, ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಅವರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಜನರಲ್ ಹಾಸ್ಪಿಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ. ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮುಗಿಸಿ. ಇದನ್ನು ಯಾವುದನ್ನೂ ಇನ್ನು ಈ ಜನರಲ್ ಕ್ಲಾಸಿಗೆ ಕೊಡಬೇಡಿ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಉಳಿದ ಲ್ಯಾಂಡನ್ನು ಈ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಕೊಡಿ. ೨೦-೩೦ ವರ್ಷದಿಂದ ಈ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಅನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇರುವುದು, ಅದೆಲ್ಲಾ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲೇ ಇರುವುದು, ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇತರೆಯವರು ಆ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಇದೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಡಿ; ಇತರೆಯವರು ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ೧೦-೨೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಾಗುವಳಿ ಚೇಟಿ ಪಡೆದಿರುವವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನೇ ಒಬ್ಬ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನ ಕಾಫಿ ಬೆಳೆದು ಕಾಫಿ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದರೆ ನಾನು ಈ ಸದಸ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಭೂಮಿ ಎಲ್ಲಾ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ; ಅದೆಲ್ಲಾ ಬರಡು ಬಿದ್ದಿದೆ. ಹೀಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕಾಯಿದೆ ಕಾನೂನುಗಳು ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಕು? ಇದನ್ನು ಅಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಸಲಹೆ ಏನು ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಸಲಹೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ.—ಇರತಕ್ಕಂಥ ಭೂಮಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಹಂಚಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮತ್ತು ಉದ್ಭವವಾಗಬಾರದು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದು ಬಡವರ ಜಮೀನನ್ನು ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಶ್ರೀಮಂತರು ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಹಾಗಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಎಗ್ಗಿಂಪಾಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇ ತಪ್ಪಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ.—ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ; ಏಕೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಟೈಮ್ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ೩೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ಕಾಯಿದೆ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಅಂತ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಕಾನೂನಿನ ಬದಲಾವಣೆಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬಾರದು? ಆ ಕಾನೂನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನಾನು ೩-೪ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ; ಈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಬಗ್ಗೆ ರಿ ಕ್ಲಾಸಿಫಿಕೇಷನ್ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎ.ಬಿ.ಸಿ.ಡಿ. ಎಂದು ಲಿ ಕ್ಲಾಸ್ ಇದೆ.

ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಕಾನೂನು ಮಾಡುವಾಗ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ೪ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಾನು ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ತಾವು ಪುನಃ ರೀ ಕ್ಲಾಸಿಫಿಕೇಷನ್ ಮಾಡಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು; ಈಗ ತಾವು ಮಾಡಿರುವ ೪ ರಿ ಕ್ಲಾಸಿಫಿಕೇಷನ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಎ ಮತ್ತು ಬಿ ಭಾಗಗಳು ಉಳುವ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವ ಬರಡು ಭೂಮಿ. ಸಿ ಮತ್ತು ಡಿ ಭಾಗಗಳು ಉಳುವ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ೫೦ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವ ಭೂಮಿ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಹೆಚ್

ವರಿ ಇರುವಂತಹ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಫಾರೆಸ್ಟ್‌ಲಾಂಡ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನೂರಕ್ಕೆ ೮೦ ಭಾಗದಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಫಾರೆಸ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದರೆ ರೈತ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು. ದಿನೇ ದಿನೇ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜನರಿಗೆ ಆಹಾರ ಬೇಕು. ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಭೂಮಿ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲ ಚಿಲವರಾಜ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ಧಸ್ವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೇಳಿದರು, ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಬಡವರೇ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಗಾಗಿ ಓಡಿಯುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಹಕರಿಸಿದರೆ ಅವರು ಸಹ ಚೆನ್ನಾಗಿ ದುಡಿದು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದಂತಹ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ.—ಇನ್ನೊಂದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದರಬಾಸ್ತು ಭೂಮಿ ಎಂದು ಏನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಯಾರಾರೂ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ, ಅವರ ತಂದೆಯವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೦ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದ್ದರೆ ಅವರ ಮಗನು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಲು ಕಾರಣವೇನೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರ ತಂದೆಯವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೦ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಅವರ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಯಾವುದಾದರೂ ಶಾಸನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ, ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅವರು ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು? ಮತ್ತು ಕೆ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೆ.ಎ.ಎಸ್. ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಕಾನೂನು ಬೇಕಾದರೆ ಮಾಡಿ. ಆಗ ನಾನು ಆ ಕಾನೂನನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಜಮೀನು ಇದ್ದವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡಬಾರದು ಆದರೆ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡಬೇಕಲ್ಲವೇ? ಐ ಎ ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಕೆ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಆಫೀಸರ್‌ಗಳು ಅವರ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಸ್ಕೈಪ್‌ಗಳಿಗೂ ಅಥವಾ ಮನೆಗಳಿಗೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವಂತಹ ರೈತನಿಗೆ ಸುಮಾರು ೨೦ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ದರಬಾಸ್ತು ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಯಾರು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಅವನ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿದರೆ ಆತನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಗಬೇಕು? ಅವನು ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ನಾವು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿರುವುದು ಒಬ್ಬ ರೈತನಿಗೆ ೫೬ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಇರಬಾರದು ಎಂದು. ಆದರೆ ಸುಮಾರು ೨೦ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವಂತಹ ರೈತರಿಗೆ ತಾವು ದರಬಾಸ್ತು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಡಬಾರದು? ಈ ರೀತಿಯ ಆದೇಶವನ್ನು ತಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖಾರ್ಗೆ.—ನಿಮ್ಮ ವಾದವಾದರೂ ಈಗ ಏನೆಂದರೆ ಜಮೀನು ಇರುವವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಅಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ.—ಯಾರೂ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾರಿಗೆ ೫ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರು ಆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಸಹ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ರೈತರಿಗೆ ಜಮೀನು ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಂತಹವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿರೂ ಸಹ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರಿಗೂ ಸಹ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಬಡವರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡಿ

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಹಿಳೆಯರಿಗೂ ಭೂಮಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಮಕ್ಕಳಾಮಕ್ಕಿಯಾಗಿ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಅರಿತಕ್ಕೂಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಲಂಚಗೊಳಿತನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೇ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಮಿಟಿಗಳು ಎಂದು ತಾವು ಏನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಮತ್ತು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಸದಸ್ಯರಗಳನ್ನು ತಾವು ಏನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ಒಂದು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ಯಾಂಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳು ಮತ್ತು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಪುನರ್ ನೇಮಕ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಡವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಡೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇವರ ಪೂಜಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ದೇವರ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಂತಹ ಪೂಜಾರಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರಂತೆ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದಂತೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಸಹ ನಿಗದಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀಮತಿ ಅನುಸೂಯ ಗಜಾನನ ಶರ್ಮ (ಅಂಕೋಲ).—ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಂದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ, ಕೆಲವು ಜನ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಟ್ರಸ್ಟಿಪಾಸ್ ಮತ್ತು ಟೆನೆಂಟ್ಸ್, ಎಂದರೆ ಏನು ಎನ್ನತಕ್ಕಂತಹ ಅರ್ಥವೇ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿಗಳಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಇಂತಹ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಬುದಿ ವಂತ ಜನರನ್ನು ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅಲ್ಲಿಗಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯವರನ್ನು ನೇಮಿಸಬಹುದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಂತಹ ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಲು ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಯವರಿಗಾದರೂ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡಿರಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ತಾವು ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆಗ ಅವರಿಗೆ ವಿಷಯ ಸ್ಪಷ್ಟ ತಿಳಿದಿರುತ್ತದೆ ರೈತರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಧನವೆಂದು ಸುಮಾರು ೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಹಣ ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಆದರೂ ಸಹ ಅಲ್ಲಿ ಲಂಚಗೊಳಿತನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮನ್ ಘಾಡಿಯವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಲಂಚವನ್ನು ಯಾರು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಹಣ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಲಂಚ ಯಾರು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವರಿಗೆ ಹಣ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂತಹ ದೂರುಗಳು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೧೯೬೫ ರಿಂದ ೬೬ನೇ ಇಸವಿ ಯವರೆಗೆ ಹಾಕಿರುವಂತಹ ಕರವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಕದ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವವನಿಗೆ ಕರ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಬೆಳೆ

† Indicates that remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

ಬೆಳೆಯುವಂಥಾವರಿಗೆ ಇವರು ನೀರಾವರಿ ಕರೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಊರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಿಸರ್ಗದ ಅವಗಡ ನಮ್ಮ ಅಂಕೋಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಗಂಗಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ನದಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊರೆದು ಕೊರೆದು ೫೦-೬೦ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ನೀರು ಪಾಲು ಆಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಶಾಸಕರಾದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಹಶೀಲ್ದಾರ್ ಅಫೀಸ್ ಮುಂದೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿದೆ, ಇಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಂಗ್ ಅಟೆನೇಷನ್ ನೋಟೀಸ್ ಹಾಕಿದೆ. ಆದರೂ ಈವರೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಸುಧಾರಣೆಯೂ ಲಿಲ್ಲ. ಜನರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ನೀರು ಕೊರೆಯುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದು ನನಗೆ ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಬಡ ರೈತರು ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬೆಳೆಯನ್ನೂ ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಕೊರೆದು ಹೋಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಆ ಕಡೆ ಮನಸ್ಸು ಹಾಕಿ ಈ ನಿಸರ್ಗದ ತೊಂದರೆ ಯಿಂದ ಬಡ ರೈತರನ್ನು ಪಾರು ಮಾಡುವ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದ, ಈ ಸಂದರ್ಭ ದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಸಾಲ್ಕಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಗದ್ದೆ ಯಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುನೀರು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗ ಇದೆ, ಆದುದರಿಂದ ಆ ಕಡೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು ನೀರು ಬರುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ನದಿಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಗೋಡೆ ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪರಿಪಾಠ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಅಂಕೋಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಬರ್ ಎಂಬ ಊರು ಇದೆ, ಅಲ್ಲಿ ನದಿಯ ಒಂದು ಕಡೆ ಗೋಡೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಗೋಡೆ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ರೈತರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಕೂಡ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ತೊಂದರೆ ಯಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ರೈತರು ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಈಗಾಗಲೇ ಬೇರೆ ಊರುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಮುದ್ರದ ಕೊರೆತ ಕೂಡ ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿರುವರು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ತಹಶೀಲ್ದಾರರಿಗೂ ಜೀಪು ಇದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಅಂಕೋಲ ತಹಶೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ಜೀಪು ಇಲ್ಲ. ಏಕೆ ಈ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆಯೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಜೀಪು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಜೀಪು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಅನುವಂಶಿಕವಾಗಿ ನಡೆದು ಬಂದಿರುವಂಥ ಪಟೇಲರ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಾಡುವಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯರಾದ ಜನರನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನೇಮಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ. ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಎರಡು ಮೂರು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಊರಿನಲ್ಲಿ, ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಜನನ ಮರಣ ಆಗುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ, ಜನನ ಮರಣವನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಿ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಮಾಡುವಂಥವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ಅನಾಥರು ತೀರಿ ಹೋದರೆ, ಆ ಹಣಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಪಟೇಲರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ತುಂಬ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಮಂಜರಾಯಿ ಪಾತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಗೋಕರ್ಣ, ಇಡಗುಂಬಿ, ಸೊಂಡಾ, ಯಾಣ, ಬನವಾಸಿ ಮುಂತಾದ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಕ್ಷೇತ್ರ ಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬರುವಂಥ ಯಾತ್ರಿಕರಿಗೆ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ, ಕೆಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪಗಳಿಲ್ಲ. ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಉತ್ಸವ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದುಂಥ ಏಮಿನಾ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ನಂದಾದೀಪ ದಚ್ಚಿಕೊಂಡು ದೇವ ಸ್ಥಾನ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಬಹಳ ಕಠಿಣವಿದೆ. ಮತ್ತಾದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಶಿಥಿಲವಾಗಿದ್ದು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯು ಮಾಡಿ, ಸಮಿತಿಯ ಮುಖಾಂತರವಾದರೂ ಯಾವ ಯಾವ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಆಗತ್ಯಗಳಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳಿಗೆ

ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಂಥ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಗೋಕರ್ಣ, ಬನವಾಸಿ, ಸೊಂಡಾ, ಯಾಣ, ಇಡಗುಂಜಿ ಇವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು. ಅಲ್ಲಿ ಬಂದವರಿಗೆ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಭತ್ತದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಂದ ಯಾತ್ರಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, ಯಾವ ರೀತಿ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಬಂದು ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಾಗುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಯಾತ್ರಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿ, ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ಅಭಾರವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† SRI P. F. RODRIGUES (Mangalore).—Mr. Speaker, I will be constrained to project a grave situation that is there in my District this field and I will be constrained to refer to four legislations that are there in the annals of my district. The first is, the Consolidation of holdings and Prohibition of Fragmentation Act. Socond, Karnataka Land Reforms Act. Third, The Karnataka Land Revenue Act and the fourth, Urban Land Ceilings Act. 1976. Now, as a result of this fragmentation of the holdings Act, it is incumbent and it is mandatory that a person should hold land measuring two acres and 75 cents and in no way it shall be less than that. If this limitation that has been put in this Act is retained the question that automatically comes is any land less than this cannot be owned. Sir, I will be projecting presently how this Act is going to be the death-knell of the legislation i.e., The Karnataka Land Reforms and The Karnataka Urban Land Ceilings Acts.

3-00 P.M.

It has come to my notice and also it has come to the notice of many that to-day under the Land Reforms legislation the tenants are given occupancy rights under Section 56 of the Land Reforms Act in respect of lands measuring 15 cents, 20 cents, 50 cents, 70 cents, 1 acre and so on. How is this going to be valid with reference to the fragmentation of holdings act which says that it shall be not less than 2 acres 75 cents? If 2 acres and 75 cents is the minimum that is contemplated under the Fragmentation of Holdings Act, how far the grant of land under the Land Reforms Act under Section 55 is valid, is anybody's guess. It has come to my notice that several of the land-lords have filed writ petitions in the High Court questioning the validity of the grants which are less than 2.75 acres as contemplated under the Fragmentation of Holdings Act and if, for any reason, the High Court were to accept the contentions of the land-lords, it is with pain and anguish, I say that the object of land reforms legislation will be defeated. In my own constituency, in the city of Mangalore the Urban Land Ceiling Regulation Act of

1976 is in force. Now, this act says that agricultural land are exempted from the purview of this legislation. In my district, all the lands in the entire boundary of the Dakshina Kannada district are termed as agricultural lands. Sir, there is a history behind this which is familiar, in my district. When my district was in the composite State of Madras i.e., the present Andhra Pradesh, present Tamil Nadu and Malabar district of Kerala and South Kanara Malbar and South Kanara are the two districts which had a different land tenure in the then composite State of Madras. It would not a uniform land system as far as the Madras residency is concerned and in this they were collecting assessment from the land holders, not because the land is agriculture, but because the Government wanted revenue. But, under the land revenue code, the moment the land revenue is collected it is agricultural land. My district is not a district only with muds. My districts also consists of acres and acres of highest rocky soil to which we are also paying the assessment. Consequently to-day what has happened is that even that has been termed as agriculture. Section 95(2) of the Land Revenue Act, says what is an agricultural land. Section 95(2) says that the land which is actually used for agriculture or which is assessed, shall be agricultural land. In my district, the land which is actually used for agriculture is agricultural and the land which is assessed is also agricultural. Therefore, the land which is actually used for agriculture and the hard rocky plate which is not used for agriculture is called as agricultural. It is a very anomalous situation. If this is the situation my first question is that how are you going to take over the excess land under the Urban Land Ceiling Act? It says that the land owner can own only 2,400 Sq. Mtrs. of vacant land and the rest has to go and it is taken over by the Government and distributed to the poorer people. How can it be done when the Act itself says that it shall not apply to agricultural lands? Under the Urban Land Ceiling Act, the excess land is going to be taken. The minimum 2.75 acres is contemplated under the Consolidation of holdings and prohibition of Fragmentation Act. But, what is the land taken? It is 25 cents, 30 cents. How is it that you can take it under the Fragmentation of Holdings Act? Are we not creating fragments? We are pouring hot and cold in the same breath. This is my earnest appeal to the Government to think deeply and dispassionately over this anomalous situation, over the four legislations that are there. All the legislators of Dakshina Kannada, in a joint memorandum, have brought this to the notice of the Government. But, it is rather sad that till to-day no relief has been given. Further, there is another anomalous situation to-day in my district. In my constituency, I

say there is a registration office. There, not even a single document is being registered to-day. The Registrar says that 'I cannot register'. Instead, it has come to my notice that the people who have got lands in the year 1968-69 of 10 cents, 20 cents in order to put up a small cottage, have to convert that land as contemplated under the Land Revenue Act, and they have to apply to the Deputy Commissioner for conversion, and when done, it was rejected. They have got documents in their favour. The document has been registered. No objection was taken at the time of the registration. To-day when they go for conversion, conversion is rejected. I am asking why did they obtain this land. Is it to agree that they are the land-lords? Or is it to be kept in a museum? How is this housing problem going to be solved if these constraints are to be there, which are facing the people? Again my earnest request to the Government is to please reconsider the situation. It is a very explosive situation that has come. It has also come to my notice that the authorities of the Registration Department have sent a memorandum to the Government bringing to the notice of the Government the problems that are there in the district. I do not know what has happened to those representations. But, nonetheless even to-day the officers have done this. What is happening? In my district all the officers and staff of the Registrar's office are being fed by the Government for doing no business. No work is being turned out by them. It is not that they are not interested in turning out the work. But, the law prevents them from doing this work. This is my appeal that the Government may kindly look into this as early as possible and know the difficulties that the people are facing. Then, regarding Land Reforms Act, my friend Sri Chandre Gowda just now referred to some corruption and what not, as far as the Members are concerned. Yes, we have been hearing about it in plenty. But, the Government is not in a position to touch them. They are becoming superhuman beings, because in the Land Reforms Act itself, the non-officials are not either described as Government servants or as public servants. They cannot be described as Government servants. If only, they are described as public servants, as in the case of municipalities, the councillors, as in the case of corporations, the corporators are being described as public servants, then only the law and arm of the law will be there to catch them. To-day there is no such provision in the law. Therefore are tries to make hay while the sun shines. That is what is happening. I would earnestly request the Government to bring an amendment to the land reforms legislation so that these non-official members may be treated as public servants. One more practical aspect I wish to project to the Government is the consequence of the latest amendment that was brought in regarding the

people serving in the armed forces. Hitherto, the people serving in the armed forces could not create a tenancy. As a result of this amendment that we have brought in, they can continue a tenancy. A tenancy which has been continued, which has been created as a result of the father being an army man, he can continue thereafter. But, to-day practical problems have cropped up. Suppose 'A' is there and a case of a big army officer is pending soon after he retires from the army, he becomes a Commerical Tax Officer drawing Rs. 1,600 as salary. Consequent upon this amendment he is entitled to continue tenancy for resumption of the land. This is a real hardship. Formerly, before the land reforms legislation was amended in 1974, there was a section which put constraints among the landlord's as far as the resumption of the land is concerned. Even the High Court of Karnataka in a case referred to, Ramappa V/s. Yellappa Gundappa, year 1972 Mysore page 176, has held that the concessions that are there to an ordinary citizen as far as the resumption of the land is concerned should also be made applicable to an army man. To-day on account of deletion of Section 16, an army man can go without impunity if he has got a land. On account of this amendment after continuation of his tenancy, he can to-day call upon that man to surrender land. What is the fate of the poor tenant who has given his life as far as that land is concerned or may be his fore-fathers have given their lives? This is another aspect which I would request the Government to take serious note of to undo the injustice that is being done to them.

Another aspect which I would like to touch and suggest to the Government is this. It is regarding formation of a Revenue Board at the district Level. So far as my district concerned, I must say that innumerable writ petitions have been filed in the High Court because lot of injustice has been done to the poor tenants. Why I am telling this is because I myself have a filed number of Writs on behalf of poor tenants before the High Court of Karnataka. Soon after filing of these Writ Petitions, these poor tenants have to visit the High Court often at the time of hearing, filing and so on. After all, the High Court is not going to writ again another order. It will send back the records with some observations. So, only with a view to get a direction or observation, one has to spend some thousands and has to waste his time in attending to the court work. Therefore, my suggestion is would it not be possible to have a Revenue Board at the District level so that it could review the decisions of the Tribunal of that district and it could also set aside the injustice done to the poor tenants, and also help the poor tenants

ingetting the order of the Tribunal quickly. I hope Government would consider this important suggestion and constitute Revenue Boards in all the districts at an early date.

Another point which I wish to make is, in my district people have gone to the High Court for getting partition of their properties and valid decrees of these properties. But unfortunately what has happened is in the revenue records their names are not found. The result of this is at the time of paying the compensation the question of patnership of the land comes in, whose lands are taken over under the Land Reforms Act. The authorities and the owners and finding it difficult to settle the dispute in respect of lands taken over. Therefore, I would urge upon the Government to set right the deficit and entries be made in all the registers and the revenue records so that the owner could get the compensation without any delay.

Finally, I would like to say one word about the lands that are being assigned to the people. Now lands are being assigned to the people in the villages. If this process continues a time may come when there will be no lands available in the village for the sake of public purpose. Sometimes a portion of land may be required for public purpose. So, in order to meet that situation, I suggest to the Government to reserve certain portion of lands in the villages and place them at the disposal of the Local Bodies and Village Panchayats. This is my another suggestion.

With this, I close my speech and thank the Chair for having given me an opportunity to speak on this demand.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್ (ನಲಿಪಂಗಲ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ರೆವಿನ್ಯೂ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸೂಚನೆ ಮತ್ತು ಸಲಹೆಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಗಳ ಪೈಕಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಅನವಶ್ಯಕ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಹಿರಿಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಇಲಾಖೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಗಂಡರೆ ಸಾಕು. ನನ್ನ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಚಿವರು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ, ಅಲ್ಲಿ ಎಲೆಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಯಾರಿರುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹಣ ಕೊಡುವಾಗ ದಿವಿಜನ್‌ವಾರು ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಒಂದು ಕಡೆ ಇರುವಾಗ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡತಕ್ಕ ಧೋರಣೆ ಅಷ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏಕೆರೆವರೆಗಿನ ಖುಷಿ ಜಮೀನಿಗೆ ಕಂದಾಯ ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿರುವಾಗ ಮುಲ್ಕಿ ಕಂದಾಯ ಎಂಬುದು ಏನಿದೆ ಅದು ಯಾವ ಸಾಲಿನಿಂದ ವಸೂಲಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಚಾರ ಮಾಡಿ ಖಾತೆಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಸರಿ. ಆದರೆ ೫-೧೦ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲಿನ ಕಂದಾಯ ಹಿಂದಿನ ಬಾಕಿ ಎಷ್ಟಿತ್ತು ಎಂದು ನೋಡಿ ವಸೂಲಾಗುವಾಗ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಾಕಿ ಇದೆ ಎಂದು ಅವುಗಳ

ಭಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಿ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುನವರ ಮೇಲೆ ಹೋರಿಸತಕ್ಕ ಅನೇಕ ನಿರ್ದರ್ಶನಗಳು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು, ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಕಿರುಕುಳವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಭೂ ಹಂಚಿಕೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನನ್ನು ಹಂಚತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪರಭಾರ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಬಡವರ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಇಂತಿಷ್ಟು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪರಭಾರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ವಾಪಸ್ಸು ಬರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಕಾನೂನಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ೧೯೮೫ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ೨೪೦೩೬ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದ್ದುದರಲ್ಲಿ ೫೫೨೨ ಎಕರೆಯನ್ನು ಆ ಜನಗಳಿಗೆ ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದಿದೆ. ಇದು ಒಹಳ ಬೆಳ್ಳೆಯ ಪದ್ಧತಿ. ಜೊತೆಗೆ, ತೋಟ ತಳವಾರರ ಜಮೀನುಗಳು ಪರಭಾರಿಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡಿ ಎಂಬ ಕಾನೂನು ಇರುವಾಗ ಅದನ್ನು ಬೇರೆಯವರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವ ಕಾನೂನು ಬಡವರಿಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಬರುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ ಅದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಂಪುಗಳ ಮತ್ತು ಭಾಷಾ ಕಾಗದಗಳ ಕೊರತೆ ಇದ್ದು ಅನೇಕ ಕಡೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಒದಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬ ಕೊಗು ಕೇಳಬರುತ್ತಿದೆ. ಆ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಕ್ಷಾಮಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಮೀಷನ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಾಡಿಗೆ ಮಾಡಿ ಖಾಯಂ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ತುಂಬ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತದಾದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಯಾವ ಯಾವ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ತಹಶೀಲ್ದಾರರು ಹೆಚ್ಚಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅವರನ್ನು ಭೇಷ್ ಅನ್ನ ಬೇಕೆಂಬ ನೀತಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿಗಳಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಗೃಹಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಹೊಸ ಗ್ರಾಮಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಗ್ರಾಮ ನಕಾಶೆಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ತೊಡಕುಗಳು ಬರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಜಮೀನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಬಾಕಿ ಎಷ್ಟು ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಆ ತೊಡಕನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ವೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರೋಬಲ್ ಸರ್ವೆ ರೀಜನಲ್ ಸರ್ವೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಸರ್ವೆ ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲ ಮುಗಿದು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಸರ್ವೆ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ ಜೊತೆಗೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಟ್ಟಡತಕ್ಕ ಕಟ್ಟಡಗಳು, ಶಾಲೆಗಳು, ರಸ್ತೆಗಳು, ಬಾವಿಗಳು, ದೇವಾಲಯಗಳು, ತೋಪುಗಳು, ಮಂಟಪಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅವುಗಳು ಯಾವ್ಯಾವುದೋ ಸರ್ವೆ ನಂಬರುಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದರೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಾದರಿಂದ, ಯಾವ್ಯಾವ ಸರ್ವೆ ನಂಬರುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ್ಯಾವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗುರುತಿಸಿ ಅವುಗಳು ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದೆಂದು ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸರ್ವೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಂ.ಸಿ. ಬಸಪ್ಪನವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಈಗ ನಗರದ ಸರ್ವೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಾವಿರಾರು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಪಾಣೆಯ ಅಂದರೆ ವಿಲೇಜ್ ಸ್ಟೇಟ್‌ಗಳ ಸರ್ವೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಪಾಣೆಯ ಒಳಗಡೆ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಹಿನ್ನೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಖಾನ್‌ಸುಮಾರಿ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನಂಬರು ಸಮೀತ ಕೊಟ್ಟು ತೋರಿಸಿದರೂ ಕೂಡಾ ಇತ್ತೀಚಿನ ಒಂದು ಬೆಳವಣಿಗೆಯಿಂದ ತೊಡಕುಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಮದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೊಡಕುಗಳು, ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ನಕಾಶೆ ಕಂಡ ದಾರಿ ಆಗಬಹುದು. ಖಾನ್‌ಸುಮಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದ ವಿರಾಬು ಆಗಬಹುದು. ಹೀಗಾಗಿ ತೊಡಕುಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಗ್ರಾಮ ಪಾಣಾ ಸ್ಟೇಟ್‌ಗಳ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬಗರಹುಕ್ಕುಮ್ ಸಾಗುವಳಿ

ಜಮೀನನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಬಾಕಿ ಇದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ವಾಯ್ಡ್ ಮೊರೆದೆ ನಿಮಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೂ ಬಡವರಿಗೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿ ಪಾಯಂ ಮಾಡುವ ಜೊತೆಗೆ ರೆಕಾರ್ಡ್ ದರಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಭೂಮಿಯನ್ನು ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಒಂದು ಕಡೆ. ಅವರು ಉತ್ತರವು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಎಂ. ಬಾರ್ಗೇ.—ಗ್ರಾಮಸಹಾಯಕರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ವೇತನ ಬಾಕಿನಿಂತಿದೆ ಯೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ನಿಂತಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಅವರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಈಗ ೨೦ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಡಪಾಯಿಗಳು, ತೋಟತಳವಾರರು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಬಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆ, ತೋಟ ತಳವಾರರಿಗೆ ತಾಂಬೂಲ ಎಂದು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವ ಮಾತೇ. ಆದರಲ್ಲಿ ರೇಷಿಯೋ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಆಗಿರಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ತಡವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಂಣ್ಣುಪಹಣಿ ಬಂದ ದುರಸ್ಸು ಎನ್ನುವ ಪದ್ಧತಿ ಬಹಳ ಬಂದೋಬಸ್ತಾಗಿತ್ತು. ಒತ್ತುವರಿಗೆ, ಲಿಟಿಗೇಷನ್‌ಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಜಮಾಬಂದಿನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೆಲಸ ಇತ್ತು. ಈಗ ಸಂಣ್ಣು ಒಂದು ಕಡೆ, ಪಹಣಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಹೋಗಿದೆ. ಪಹಣಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಕೆತ್ತು ಬೀಸಾಕುತ್ತಾರೆ. ಪಹಣಿ ಎಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮುಟ್ಟೋಕೇ ಹೆದರುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಕೆತ್ತುಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಲಿಟಿಗೇಷನ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಗ್ರಾಮನೆಯವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಸಂಣ್ಣುಪಾಣಿ ಎತ್ತು ಬಂದ ದುರಸ್ಸು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ವಾನುಭೋಗರಿಗೆ, ಪಟೇಲರಿಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಡದೇ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಶ್ವಾನುಭೋಗರು, ಪಟೇಲರು ತೋಟ ತಳವಾರರಿಗೆ ಅವರು ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಸಂಭಾವನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯೇನೂ ಬಂದೋಬಸ್ತಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಸಡಿಲವಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ 'ವಿಷಯವಾಗಿ' ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ೧೯೬೪ರ ಫ್ಯಾಮಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೯೬೯-೭೦ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನಾಮಿನಲ್ ರೋಲ್ ಇಟ್ಟು ತೆಗೆಸಿದ ಬಾವಿಗಳು ಅವು. ೧೨ ವರ್ಷಗಳು ಆದಮೇಲೆ ಈ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ನಿನ್ನ ಪಾತೆಗೆ ಸಾಲವೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದುಹೇಳಿ ರೈತರಿಂದ ನಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ರೆಕಾರ್ಡ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಇದ್ದ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿದ್ದರೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಕೈಹಾಕಿದವರನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಸರಿಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾಗಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪಾಳ್ಯದಹಳ್ಳಿ ಎನ್ನುವ ಊರಿನಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಕವಿರಯ್ಯ ಎನ್ನುವವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ೧೯೭೨ರಲ್ಲಿ ಒಂದೂವರೆ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟರು. ಇದನ್ನು ದರಖಾಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಾದಮೇಲೆ ೭ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈತ ಹರಿಸಲು, ಈತನ ಮೇಲೆ ತಗುಲಿಬಿದ್ದ ವನ್ನು ಸಾಹುಕಾರ. ಇವರಿಬ್ಬರ ಹೊರಾಟದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೭-೮ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಆತ ಗ್ರಾಮ ಬಿಡುವ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕ. ಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಸರಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆದೇಶ ಬಂತು. ನ್ಯಾಯವೆಂದರೆ ನ್ಯಾಯವೆಂದು ಪಾಪ ಆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಎಲ್ಲ ಸರಿಮಾಡಿದರು, ಆದರೆ ಆರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಬರೆದಿತ್ತು ಎಂದರೆ,

"The question of giving 18 guntas of land to the applicant so & so may be considered in a place where there is land available in the said survey number"

ಅಲ್ಲಿನ ಲೋಕಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲೋಕಲ್ ಸ್ಕೆಚ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಅಧಿಕಾರಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆಂದರೆ, ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿವಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಡವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಸ್ಕೆಚ್‌ನ್ನು ಡಿಫೈ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಇವನ ಮೇಲೆ ತಗ್ಗುಲಿದ್ದೋನು ಕೇಳೋ ಜಾಗ ಖಾಲಿಯಾಯಿತು. ಖಾಲಿ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಡಿ.ಸಿ. ಯವರು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನೇ ಇಂಟರ್‌ಪ್ರಿಟೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಡವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನೇನು ವಿಘ್ನಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಅಫೀಸರು ಕನೇನು ವಿರಾಮತ್ತು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನು ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಅಲ್ಲಿದ್ದಲೇ ಸಂತ್ರಸ್ತಿ ಹಾಕಿದರೆ ಇಂತಹದ್ದು ನಿಂತುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತದೆನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಒಂದು ಕಡೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಎನ್ನುವ ಕಡೆ ಒಬ್ಬ ಮೆಂಬರ್ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಬಡವರ ಆಸಕ್ತಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ, ಇವನ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಿಂದ ದೂರುಗಳು ಇವೆ, ಈತನ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವುದು ಮೇಲ್ಮನು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಕಾಗದ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಆ ಕಾಗದ ಒಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದೆಯಂತೆ. ನಮ್ಮ ಮಂಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಫೈಲ್ ಯಜ್ಞ ಮಾಡಿ ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಚಾರಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಈ ಕಾಗದದ ಬಗ್ಗೆ ತಡಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಸಂಬಂಧಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೂಡಾ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬತ್ತಡ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಇದು ಏನೆಂದು ನೋಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟದ್ದು. ಅಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ಈ ಮನುಷ್ಯ ಇನ್ನೇನು ಹೋದ, ನೋ ಕಿಸ್‌ಕೂಸ್ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಇದೆಯಂತೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಲಗ್ನೇನಹಳ್ಳಿ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಹರಿಜನರ ಕಾಲೋನಿ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿ ೧೯೬೨ ರಲ್ಲಿ ನಾನು ಜಾರ್ಜ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹೊಸದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಒಂದು ತುತ್ತು ಅನ್ನ ಬರವ ಹಾಗೆ ಇವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಭೂಮಿ ಮೇಲೆ ೨೩ ಕುಳಾನ ಕೂಡಿಸಿದ್ದೋ. ಅಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ತೋಡಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಕಾಲೋನಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಭಜನೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಗೇಯ್ಲಾಂಡು ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಅವರಿಗೆ ಚಿತ್ರಟಂಪ್ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ, ಜಮೀನು ಮಂಜೂರು ಆಗಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ೬೨ ರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ರೆಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ರವರ ಕಛೇರಿ ಬಿಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದೇನಾದರೂ ಮೇಲೆ ತಲೆ ಇಟ್ಟರೆ, ತಟ್ ಎಂದು ಅದನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಬೀಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು. ಬಡವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಸಹಾಯ ಇದೆಯೇ ? ಕೊಡುವ ಭೂಮಿ ಎಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಡಿ.ಸಿ.ಬಿ. ಮಾಡಿ ನೋಡಿ. ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಎಷ್ಟು, ಬರಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಎಷ್ಟು ಇದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕಮಿಷಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ಕಮಿಟಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟು ವಿತರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಸುತ್ತೋಲೆ ಹೊರಡಿಸಿದೆಯಂತೆ. ಇದು ಮೆಚುವ ವಿಚಾರ. ಸ್ವಾಮಿ, ಸುತ್ತೋಲೆ ಕಾರ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂದನೇಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇದ್ದವು ಎಷ್ಟು ಸೆಟ್‌ಆಫಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೆರವು ಆಗುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಫೀಸರ್ಸ್ ಇದ್ದು ಭೇಷ್ ಎನ್ನೋಣ ಇಲ್ಲಾ ಬರೀ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್, ಪ್ರಮೋಷನ್‌ಗೆ ಇವರು ಓಡಾಡುತ್ತಾ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡದೇ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ತರುವವರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಲಿ.

೩-೩೦ ಪಿ.ಎಂ.

ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ದರಬಾಸ್ತು ಭೂಮಿ ವಿಚಾರಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಇವೆ. ಮಂಜೂರಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ೯ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟು ಗೊಡಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಯಾವುದೋ ಕಾನೂನು ಜೊತೆಗೊಡಿಸಿ, ನಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಅಂದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನಿಜ ಮಂಜೂರಾಯಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕಾಮನ್ ಕೋಡ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮಾಡಿಸಿ ಮಂಜೂರಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಸರಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದುಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವು

ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಹಾಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜು ಇದೆ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪಗಳು ಇವೆ ಛತ್ರಗಳು ಇವೆ. ಇರೋದನ್ನು ಬೇಡ ಅನ್ನೋದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಜಾತ್ಯಾತೀತ ರಾಷ್ಟ್ರ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಹೇಳಿದರು. Let every temple become the centre of culture and education. ಈ ರೀತಿಯ ಉಪಯೋಗದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಇದನ್ನು ಯಾರೂ ಸಹ ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳ ಬಾರದು. ನಮಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಪೇರು ಇಲ್ಲ ಮತ್ತೊಂದು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಯಾರೋ ಕೆಲವರು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು ಎಷ್ಟೋ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಪೂಜಾರಿಗಳಿಗೆ 'ಆ' ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಇಲ್ಲದವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ದೇವರು ಪೂಜೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೇ ಏತಕ್ಕೆ ಸಾಯಬೇಕು. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶ ದಲ್ಲಿ ಅನ್ನ ಇಲ್ಲದೆ, ವಸ್ತ್ರ ಇಲ್ಲದೇ ಯಾರೂ ಸಾಯಬಾರದು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಇಂಥವರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡು ತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಟೆಂಪಲ್ ಎಂಟ್ರಿ ಆಕ್ಟ್ ಅಂತ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು ಗಿರಿಜನರು ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ. ಹಾಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ? ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಗದದ ಮೇಲಿರಾತ್ರೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಅಂತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರವವರು ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಇದು ಖಾಸಗಿ ಟೆಂಪಲ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಚಾಳಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ವಗೈರೆ ಬೇಕಾದರೆ ಸೆಮಿ ಮಂಜರಾಯಿ ಅಂತ ಹೇಳಾರೆ ಪೂರ್ತಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಬೇಕಾದಾಗ ಮಂಜರಾಯಿ ಅಂತ ಹೇಳಾರೆ ಪಕ್ಕಾ ಸರ್ಕಾರದ್ದು ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಕೈ ಚನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತೆ, ಆದರೆ ಸೆಮಿ ಮಂಜರಾಯಿ ಅಂದರೆ ಅರ್ಧ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕೇನೋ ಎಂದು ನೆಗೆಪಾಟಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಮನಸ್ಸು ನೆಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಪಂಚಸಾಲ ಭೂತ್‌ನಲ್ಲಿ ಹರಾಜು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ರೀತಿ ಹರಾಜು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಬಡವರು ಯಾರು ಬಂದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಆ ಊರಿನ ಲೀಡರುಗಳು ಕದೀಮರು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಂವಾರು ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಶುದ್ಧೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಇದು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಇದು ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡದೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪಂಚಸಾಲ ಭೂತ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಕತಕ್ಕಂಥ ಹರಾಜುಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಇದರಿಂದ ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು, ಇದರ ದುರ್ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆದಂತ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ದೇವರಿಗೆ ನಾನು ಹಾಕಿದ್ದಲ್ಲದೆ. ಜನಗಳಿಗೆ ಡಬ್ಬಲ್ ನಾಮ ಹಾಕಿದರು. ಪಂಚಸಾಲ ಭೂತ್‌ನಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂತಹವರು ಪರಭಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ದೇವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದಂತ ಬಡವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಇದರ ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಆಧಾರಭೂಗ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ರೆಕಾರ್ಡುಗಳು ಕೂಡ ದೇವರು ಇದ್ದಾರೆ ಇವೆ. ಆಗಿರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಛಾಪಾ ಕಾಗದಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದರಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪುಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳು ತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ವಿಲೇಜ್ ಮ್ಯಾನ್‌ಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಿಗರ ಹತ್ತಿರ, ತಹಶೀಲ್ದಾರರುಗಳ ಹತ್ತಿರ ಲಿಟೇರೇಷನ್ ಬಂದಾಗ ಬೇಕಾದರೆ ವಿಲೇಜ್ ಮ್ಯಾನ್‌ಗಳ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿಲ್ಲವೋ ಅಥವಾ ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ದೋಷವಾಗಿದೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಹತ್ತಾರು ಸಲಹೆಗಳು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಚಕ್ಕವಾಗಿದ್ದರೂ ಹಾಸಿಗೆಯೊಳಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ತಿಣ್ಣೆಗಳು ಇದ್ದಹಾಗೆ. ಮಲಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವು ದಿಲ್ಲ, ಹಿಡಿಯೋದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವು ನಮಗೆ ಇಂಜಕ್ಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ರೆವಿನ್ಯೂ ವಿಷಯ ಗಳು ಸಣ್ಣದಾಗಿದ್ದರೂ ಕಣ್ಣಿಗೆ ದೂಳು ಬಿದ್ದರೆ ಅನೇ ಬದ್ಧಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆವೆಯಲ್ಲ ಆರೀತಿ ಇರತ್ತದೆ. ಇವು ಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕು. ಎಡಿಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಾಯಿಂಟ್‌ನೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ನಿಮಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಂದಸ್ಸು ಇದೆ, ನಾನು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

Administration at the top may not be subjected to Edit so much. ಕೆಳಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾ ಎಲ್ಲಾ ನೀರು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಹಾಗೆ ದೊಡ್ಡದಾಗುತ್ತೆ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಗುರಿಗಳು ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುತ್ತವೆ ಕೊನೆಗೆ ಅವುಗಳು ಚಿಕ್ಕದಾಗುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಫೈಲುಗಳ ಯಜ್ಞ ಪೂರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಫೈಲುಗಳ ಯಜ್ಞ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ೫೦ ವರ್ಷದ ಒಂದಿನ ರೆಕಾರ್ಡ್ ತೆಗೆದುಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬಾರಿ ಇಕ್ಕಟ್ಟು ಇದೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ತಾವು ಗಮನಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಂಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಕೆ. ತೆಕ್ಕೇಡ್ (ಪರಸ್‌ಗಡ್).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಬಾಜುನ ಖಾರ್‌ಗೇಯವರು ತಂದಂತಹ ಬೆಡಕಿಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನನ್ನು ಬಹಳ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದಂತಹ ಎಕ್ಕೆ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ೧೯೬೧ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾದಂತ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ೧೯೬೬ರಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರತಕ್ಕಂಥ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ೧೯೭೪ರ ವರೆಗೂ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ೧೯೭೫ರ ನಂತರ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ್ಯೂ ಅದು ೧೯೮೧ರ ಜೂನ್ ನಿಂದ ನವೆಂಬರ್ ೧ನೇ ತಾರೀಖಿನೊಳಗಾಗಿ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಯಾವತ್ತೂ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಏಲೆವಾರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಸುಮಾರು ೨೯೪ ಜನತಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಚನೆ ಮಾಡಿದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖಾರ್‌ಗೇಯವರು ಕಂದಾಯ ಖಾತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡನಂತರ ಸುಮಾರು ೧೦೦ ಜನತಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ನವೆಂಬರ್ ೧ನೇ ತಾರೀಖಿನೊಳಗಾಗಿ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾದ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ, ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಜನತಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ರೈತರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದು, ಹಕ್ಕುಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ನಿರ್ಣಯ ಏನೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅವುಗಳು ಕೋರ್ಟಿನ ಅಜ್ಜಿಗಳು ಇದ್ದಂತೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಿಗರ ಮೂಲಕ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಅವುಗಳಿಗೆ ತಡೆ ಆಗಬಾರದು ಇವತ್ತು ಜನತಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ವಕೀಲರಗಳಿಗೆ ಹಾಜರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನತಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿ ಹಕ್ಕು ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಿಗರು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ತಿಂಗಳ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಬರಬಾರದು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಂದಾಯ ಖಾತೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಇದನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಗಮನದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಂದು ಕ್ಷೆಯಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಮಾಲ್ಟಿ ಹಕ್ಕು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಇವತ್ತು ತಹಶೀಲ್ದಾರ್ ಅಫೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನ್ಯೂಟೀಷನ್ ಡೈರಿ ಮಾಡದೇ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಿಗರು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟು ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡೈರಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸುಮಾರು ಐದನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಕೇಳತಕ್ಕದ್ದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪತ್ರದ ಮೂಲಕ ಎರಡು ಮೂರು ಸಾರಿ ಬರೆದು ಕೇಳಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕನ್‌ಪರೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಿವಿಜನಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕನ್‌ಪರೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಇಪ್ಪೊತ್ತಿಗೂ ಅದು ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಇದು ಕೋರ್ಟ್ ಆಜ್ಞೆ ಇದ್ದಂತೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡುವಂತಾದ್ದು ಆಗಬಾರದು. ಇಪ್ಪತ್ತು ನ್ಯೂಟೀಷನ್ ಡೈರಿ ಬಗ್ಗೆ ಚೆಕ್ಯೂಡೆ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೪೦೦-೫೦೦ ಕೇಸುಗಳ ಬಿದ್ದಿವೆ. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೇ ನೂರಾರು ಕೇಸುಗಳು ಬಿದ್ದಿವೆ ತಹಶೀಲ್ದಾರರ ಅಪರ ಅಫೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿವೆ. ಕೇವಲ ರೈತರು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಹದರತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರೈತರಿಗೆ ಅಪ್ಪೊಂದು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಏನಾಯಿತು ಅದು ಇನ್ನೂ ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂದರೆ ೧೫ನೇ

ಅಗಸ್ಟ್ ೧೯೪೭ನೇ ಇಸವಿ ಮಧ್ಯ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಂದರೂ ಶ್ರಾನು ಭೋಗರು ನಮ್ಮ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಇನ್ನೂ ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆ ಅಂಥ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಆ ರೀತಿ ಇದೆ. ಇನ್ನು ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಕಾನೂನನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕ ಕ್ರಾಂತಿ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಾಜವಾದ ವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ತರುವಂಥ ಸಲುವಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಕಾನೂನನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಂದಾಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಅಧಿಕಾರ ವನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಿಗರು, ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ರೈತರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗವನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರವಾದ ವಿಚಾರ ವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಇನಾಂ ರದ್ದಿಯಾತಿ, ಇದು ಬಹಳ ದಿವಸದಿಂದ ಮೂಲೆಗೆ ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ದಲ್ಲಿ ತಂದಂಥ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಸುಖರಾಮ್ ಬೇಕು. ಎಲ್ಲಿ ದೇವ ಸಾನಗಳ ಇನಾಂ ಜಮೀನು ಇತ್ತು. ಬೇರೆ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಇನಾಂ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಉಳುವೆ ಮಾಡು ತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಮಾಲ್ಕಿ ಹಕ್ಕು ಕೊಟ್ಟು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರವಾದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ರಿಯಾಬಿಲಿಟೇಷನ್, ಇದು ಬಹಳ ಮಹತ್ವ ವಾದುದು. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಸವದತ್ತಿಯಲ್ಲಿ, ಮಲಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಸುಮಾರು ೪೨ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಮುಳುಗಿವೆ. ಯಾರು ರೊಟ್ಟಿ ತಿಂದು ಆ ನದಿ ನೀರು ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರು, ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಶಾಲೆ ಗಳು ಇದ್ದವು, ರಸ್ತೆಗಳು ಇದ್ದವು, ದವಾಕಾನೆಗಳು ಇದ್ದವು, ಇಂತಹ ಹಳ್ಳಿಗಳೆಲ್ಲಾ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿ ಅದ್ದೆಂಥ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದಂಥ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ದುರ್ದೈವ, ನಮ್ಮ ಮತದಾರರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ೨೨ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಇವೆ, ನಮ್ಮ ಬಾಳೆಕೆಂದಿಯವರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ೧೮ ಹಳ್ಳಿಗಳಿವೆ. ಒಟ್ಟು ಈ ೪೦ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನೂ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರು ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮಾಡಬೇಕಾದಂಥ ಕರ್ತವ್ಯ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ರಾಮಪುರ್ ಹಳ್ಳಿ ಯಾವುದು ನಮ್ಮ ಕೇಳಿದ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರ ಪುನರಾವಸತಿಗೆ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅಂಥ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ, ದಮಾಖಾನೆ, ಪ್ರೈಮರಿಸ್ಕೂಲು ಹೈಸ್ಕೂಲು. ರಸ್ತೆ, ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವಂಥ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಸುಮಾರು ೧೮ ವರ್ಷವಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರ ಜನರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಷಿಷನ್ ಆಫೀಸರ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋದರೆ ನೂರಕ್ಕೆ ಇಪ್ಪತ್ತು-ಮೂವತ್ತು ಪರಸೆಂಟ್ ದುಡ್ಡು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಆಳಂದಿ ಅಂಥ ಕ್ಲಾರ್ಕ್ ಸವದತ್ತಿ ಆಫೀಸರ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ನಮಗೆ ೨೫ ಪರಸೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಮಗೆ ದುಡ್ಡುಕೊಡಬಹುದು ಅಂಥ ಹೇಳಿಕೆಯುಂಟು. ಅವನ ಬಗ್ಗೆ ನಾಮಪತ್ರ ಬರೆದು ಕಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅವನ ಮೇಲೆ ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಯಾವ ರೈತರು ೧೦-೨೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಭೂಮಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಪುನರಾವಸತಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪುನರಾವಸತಿ ಕಲ್ಪಿಸುವಾಗ, ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವಾಗ, ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇತ್ಯಾದಿವಾದಾಗ ಬಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಣ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಜನರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡು ಪಡೆದಿದ್ದರು, ಹಣ ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್ ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೋರ್ಟ್‌ನಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಬರುವುದಿದ್ದರೂ, ಕಾನೂನು ಖಾತೆಯವರ ಕೈಪಾಡದಿಂದ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಎಕರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅಂತಾದ್ದು ೮-೧೦ ಸಾವಿರ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಾದ್ದು ಇಲ್ಲಿ ಅಟೀಲ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಅಂಥ ಕಾನೂನು ಖಾತೆಯವರು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ನಾನು ವಕೀಲ ಸನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮೂರು ವರ್ಷದೀಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರು ೮-೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹೇಗೆ ಗಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಇವೊತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿ ಯಾರು ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಂದ ಬರ

ಬೇಕಾದಂಥ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೋರ್ಟಿನವರು ಹೇಳಿದರೂ ನಮ್ಮ ಕಂದಾಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದುದೆ ವಿಚಾರ ಅಂದರೆ ಇವೊತ್ತು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದರಿಂದ, ಯಾವ ಒಂದು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಭೂಮಿ ಬಂದಾಗಿರಬೇರೆಂದು ಹೇಳಿ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾದಂಥ ಬೆಳೆ ಬಂದಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಮಲಪ್ರಭ ಡ್ಯಾಮ್ ಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಅದು ಸ್ಪಿಲಿಂಗ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ತಾವು ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದಂಥ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ಇನ್ನು ಹತ್ತು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಡ್ಯಾಮ್ ಪೂರ್ತಿ ಮಣ್ಣು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಿಗರು, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಆ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹಾದು ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಏತಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಕೆಲವರು ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಂಪು ಮಸೂದೆ ಭೂಮಿ ಅದು. ಅಲ್ಲಿ ಸೇಂಗಾ ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹವರಿಗೆ ಎರಡು ಪಟ್ಟು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿ ವಸೂಲ್ಪಡಬೇಕು. ಇನ್ನೂ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಇದೆ. ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ೪೦ ರಿಂದ ೫೦ ಚೀಲದಂತೆ ಸೇಂಗಾವನ್ನು ಬೆಳೆದು ಸುಮಾರು ೫೦೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರು ಒಂದು ವೈಸೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಲಾಗದವರೆಂತೆ ಏತಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿದೆ. ಯಾರು ಇವತ್ತು ಭೂಮಿಯನ್ನು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥವರು ೮ ಎಕರೆ ಇದ್ದರೆ ಆದರಲ್ಲಿ ೪ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದರೆ, ಅಂಥವರಿಂದ ೮ ಎಕರೆಯು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನನ್ನೂ ವಸೂಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇದು ನ್ಯಾಯವೇ? ಯಾರು ಸರ್ಕಾರದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ನೀರನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅಂಥವರಿಂದ ಏತಕ್ಕೆ ನೀವು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ವಸೂಲ್ಪಡುತ್ತಿಲ್ಲ? ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಏತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಭೂರಹಿತರಿಗೆ, ಜಡವರಿಗೆ, ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹಂಚುವುದಿಲ್ಲ? ತಮ್ಮ ಕಾನೂನುಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೇವಲ ಕಾಗದದಲ್ಲೇ ಇವೆ. ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಅವರೇನಾದರೂ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಮೇಲೆ ತಾವು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಂದಾಯ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಈ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೊಡೆದು ದಾಕುತ್ವಾರ್ಥಿಯೇ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಖಾತೆಯ ಕಮಿಷನರ್ ರವರು ತಮಗೆ ಸರಿ ಎನಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಈ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ತಡೆಯಬಲ್ಲರೇ ಎಂದು ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕೇವಲ ಒಂದೆರಡು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಸಸಗೆ ಬಂದಿರುವ ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಕಾರ ೧೦ ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಲಪ್ರಭಾ ನೀರಾವರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಪಡೆದು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಿಗರು, ಸರ್ಕಲ್ ಆಫೀಸರ್ ಹಫೀಲ್ಡಾರ್ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾಮೂಲಿಯನ್ನು ರೈತರಿಂದ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸೌತಕಾಯಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಹತ್ತಿ ಹಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ, ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನೂ ಬೇರೆಬೇರೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅದಂಥ ಪುನರ್ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ರೈತರಿಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಮ್ಯಾಟೀಷನ್ ಹೈರಿ ನೋಟೀಸ್ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಂತ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಯವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಈ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಹೈತಲ್ಪರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ಮಹತ್ವದ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ತಮಗೆ ಹೈತಲ್ಪರ್ವಕವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮ (ಮೂಡಗೇರಿ)—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಏನು ಸುಭಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸತಕ್ಕ ಕೆಲವೊಂದು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕವುಗಳೂ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಮೂಡಗೇರಿ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಏಲೆಂಡ್ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಗಮನಾರ್ಹವೆಂದು ಹಿಡಿದು ತಹಸೀಲ್ದಾರರವರೂ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಕಾಂಪಿಟಿಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲಿ ಹಣದ ಪ್ರಭಾವ ಅಷ್ಟೊಂದು ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಹಣದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ದರ್ಬಾಸ್ತು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನೇ ಮಾಯ ಮಾಡುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಈಗಾಗಲೇ ೪-೫ ತಿಂಗಳಿಂದ ಚಿಕ್ಕವುಗಳೂ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೋಟಾ ಸಾಗುವಳಿ ಚೀಟಿ ಪ್ರಕರಣ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಕೆಲವಾರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನೆಗಳನ್ನು ರೈಡ್ ಮಾಡಿದಾಗ ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರ್ ಒಬ್ಬನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ರೆಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕಿರುವವು. ಇದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂತು. ಆದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಯಾರು ನಿಷ್ಪಾವಂತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದರೂ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳ ಜಿಗುಪ್ಸೆ ಬಂದಿದೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಕೇವಲ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸೆವ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಯಾವುದಾದರೂ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ೫೦ ಎಕರೆ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಉಳಿದದ್ದನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಯೋಧರಿಗೆ, ಮಾಜಿ ಯೋಧರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವರಿಗೆ ತಲುಪುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ೫೦ ಎಕರೆಯಲ್ಲೇ ನಮಗೆ ಬೇಕು, ನಮಗೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ೨೦-೩೦ ಎಕರೆಗೆ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಆಸೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸಲು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಜಮೀನನ್ನು ಯಾರೂ ಉಳಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಅವೈಲಬಿಟಿ ಲಿಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಜಮೀನು ಇರುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಬೇರೆಯವರು ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಸರ್ಕಾರದ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸೆವ ನೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ರೀತಿ ಆಗದಂತೆ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಸಚಿವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಗತಿ ಏನು ನಡೆದಿದೆ ಎಂದರೆ ೧೯೭೯-೮೦, ೧೯೮೦-೮೧ರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲದಿರುವವರು, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವವರು ಇದ್ದು ಅವರು ಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನಿಗೆ ಟಿ.ಟಿ. ಹಾಕಿ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಅವರಿಗೆ ರೆಗ್ಯುಲರ್‌ಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೊಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತುಂಬಾ ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅಂತಹ ಜಮೀನನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರ್‌ಗಳೂ ತಹಸೀಲ್ದಾರರೂ ಶಾಮೀಲಾಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು. ಆ ಜಮೀನು ಸಾಗುವಳಿ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಆಗದೆ ಇರಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಟಿ.ಟಿ. ರೆಕಾರ್ಡ್ ಅಂತ ಮಾಡಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಕರೆಯನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ದುರ್ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿರುವುದರಿಂದ ತಾವು ಈ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಸ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದು ಆ ಜಮೀನು ನಿಜವಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿ ಆಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ? ಎಂಬುದನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಇಂತಹ ಜಮೀನನ್ನು ಬೇರೆಲ್ಲಾಂಡ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಟಿ.ಟಿ. ರೆಕಾರ್ಡ್ ಅಂತ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ೧೯೭೯-೮೦, ೧೯೮೦-೮೧ರಲ್ಲಿ ಏನು ಟಿ.ಟಿ. ರೆಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ರದ್ದು ಮಾಡಿ ರೀ ಗ್ರಾಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಇವತ್ತು ಒತ್ತುವರಿ ಜಮೀನಿನ ಕೇಸುಗಳು ದಿನೇ ದಿನೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅವೈಲಬಿಟಿ ಲಿಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಜಮೀನಿದ್ದರೂ ಬಡವರಿಗೆ ನಾವು ದರ್ಬಾಸ್ತು ಕಮಿಟಿ ಮೂಲಕ ಜಮೀನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಜಮೀನೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕಿತ್ತಾಟ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರು ನಾವು ಈ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜಮೀನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಬಡವರು

ಸಾಗುವಳಿ ಚೀಟಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ತಹಶೀಲ್ದಾರರ ಆಫೀಸು, ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಅಲೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಷ್ಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಒತ್ತಾವರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವವರಿಗೆ ಈ ಜಮೀನು ಕೊಡುತ್ತೀರೋ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ವಿರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಬೇಗನೆ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ರೀತಿ ಆಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಕಾಫಿ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಗೆ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ೮೦೦ ರೂ. ಅಪ್ಪೆಟ್ ಪ್ರೈಸ್ ಎಂದು ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಶ್ರೀಮನ್ ಚಂದ್ರೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಶ್ರೀಮಂತರು ಜಮೀನು ಕೇಳಿದರೆ ಕೊಡದೆ ಬದಲಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಅವರು ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಬಂಜರು ಭೂಮಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ೮೦೦ ರೂ. ಅಪ್ಪೆಟ್ ಪ್ರೈಸ್ ಅಂತ ಏನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ದುಡ್ಡನ್ನು ಈ ಬಡ ಕೂಲಿಗಾರರು, ಹರಿಜನರು ಕೊಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಕಾಫಿ ತೋಟವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಇದ್ದರೂ ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗದೆ ಸುಮ್ಮನಿರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಅಪ್ಪೆಟ್ ಪ್ರೈಸ್ ೮೦೦ ರೂ. ಎಂದು ಏನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮನ್ನಾ ಮಾಡಬೇಕು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದಾಗ ಇದು ಫೈನಾನ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ಅಪ್ಪೆಟ್ ಪ್ರೈಸನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿದರೆ ಬಡವರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಎಂದರೆ, ಹರಿಜನರು ಕಳೆದ ೧೫ ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಯಾರು ಜಮೀನನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ಕಾನೂನು ರೀತಿ ಮಾರಿದವರದ್ದು. ಕೊಂಡುಕೊಂಡವರದ್ದು ಇಬ್ಬರದೂ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಹರಿಜನರಿಂದ ಜಮೀನು ಯಾರು ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಪಾಪನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ನಾವು ಜಮೀನನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇಂಪ್ರೂ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕೇಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲಿನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಾಗ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಲಾರ್ಡ್‌ಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುತ್ತೇವೋ ಅದೇರೀತಿ ಹರಿಜನರಿಂದ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿರುವವರಿಗೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಆಗ ಹರಿಜನರ ಜಮೀನು ಮತ್ತೆ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾನೂನು ತಂದು ಹರಿಜನರು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಜಮೀನು ಮತ್ತೆ ಅವರಿಗೇ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

೪-೦೧ ಪಿ. ಎಂ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲ ಚೆಲುವರಾಜ್ (ಹೆಗ್ಗಡೆ ದೇವನಕೋಟೆ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಏನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇದನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತ ಬಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೂ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವಾದ ಇಲಾಖೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಭಾರತದ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಖ್ಯಾತರು ಎಂದರೆ ಉಳುವ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ರೈತರು. ಯಾವ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಾನೂನನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕಾನೂನನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನೂ ವಿಧಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಕಾನೂನುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತವೆ, ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಾಗಿ ಜಾರಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕಬ್ಬಿ ಜಲಾಶಯದಿಂದ ಮಂಳುಗಡೆಯಾದ ಹೆಗ್ಗಡೆ ದೇವನಕೋಟೆ ಜಮೀನುದಾರರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಲು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಪಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂಥ ರೈತರು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಲು ಹೋದರೆ ಇದು ಫಾರೆಸ್ಟ್‌ಗೆ ಸೇರಿದಂಥ ಭೂಮಿ

ಇದನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಫಾರಿಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ೮-೧೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೂ ಕೂಡ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡಿದಂಥ ತಪ್ಪಿಗಾಗಿ ರೈತರೂ ಕಷ್ಟಪಡುವಂತಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಬೇರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾನಯ್ಯ.—ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಯಲ್ಲ. ಕಾನೂನನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಖಾರ್ಗ.—ಅದು ಮಾನ್ಯ ನಾನಯ್ಯನವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲ ಚೆಲುವರಾಜ್.—ಕಾನೂನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರು ರೈತರಲ್ಲ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಈ ರೀತಿ ಕಾನೂನನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರು. ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಲು ಪಟ್ಟಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂಥ ರೈತರು ಜಮೀನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಲು ಹೋದರೆ ಫಾರಿಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರು ಆರಾಮವಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ? ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟುವಳ್ಳಿ ನವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಜಮೀನು ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪದಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೂ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ದುಡ್ಡು ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಕೂಡ ಆಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ಇನ್ನೂ ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಇನಾಮ್ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಎಂದು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಈ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನು, ದರಖಾಸ್ತು ಜಮೀನು, ಯಾರಿಗೆ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲವೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಮೂರು ಎಕರೆ ಆರು ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಸಾಗುವಳಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಸರ್ವೆ ನಂಬರಿನಲ್ಲಿ ೨೦ ಎಕರೆ ೩೦ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಸೀಲಿಂಗ್ ಲಿಮಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಒಂದು ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಇನಾಮ್‌ತಿ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ ಕೊತ್ತನ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಜಾಗ ಸ್ಥಾನಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ಅದೇ ಮಂಜೇಶ್ವರ ಭಾಂಡವರಿಗೆ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಜಮೀನು ೨೦ ಎಕರೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿಯಾದ ತಾರತಮ್ಯ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಎಷ್ಟೋ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಇಲ್ಲ ;

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ.—ಮುಸಲ್ಮಾನರಲ್ಲಿ ಸಾಯುವವರು ಜಾಸ್ತಿ ; ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಜಾಸ್ತಿ ಜಾಗ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಭಟ್.—ಹಾಗೆಯೇ ಹುಟ್ಟುವವರು ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ.—ಹುಟ್ಟುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಸಾಯುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಾಸ್ತಿ ಜಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲಾ ಚೆಲುವರಾಜ್.—ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಫಾರಿಸ್ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಬಾರ್ಡರ್ ಫಾರಿಸ್‌ಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಎಂದು ಒಂದು ಲೈನ್ ಹಾಕಿ ಅವರನ್ನು ತೆರವು ಮಾಡಿಸಿರುವ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖಾರ್ಗೆ. (ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಚಿವರು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸುಮಾರು ೧೫ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ನಮ್ಮ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಯಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅನೇಕ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಒಹಳ ಕಟುವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದಂಥ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ಶಹಭಾಸ್‌ಗಿರಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾನಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ತೆಕ್ನೀಡ್ ಅಂಥವರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖಾರ್ಗೆ.—ಮಾನ್ಯ ತೆಕ್ನೀಡ್‌ಗಿಂತಲೂ ತಾವು ಶಹಭಾಸ್‌ಗಿರಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಲವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ತಾವು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಇರಲಿ ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಒಂದು ಬೇಡಿಕೆಯಮೇಲೆ ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದಂಥ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಕಳ್ಳಿಲಾಯರವರು ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಡುವಾಗ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಏನು ಇದೆ. ಇದು ಒಂದು ಪ್ರಗತಿಪರವಾದ ದಾಖಲೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ತರಬೇಕೆನ್ನತಕ್ಕಂಥ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಒಪ್ಪಿದಂಥ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲು. ಇಂಥ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತರುವಾಗ ಅನೇಕ ಅಡೆತಡೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತನದಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ತಾವು ನೋಡಬೇಕು. ಒಂದುಕಡೆ ತಪ್ಪಿದ್ದರೆ ಟೀಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಹಾಗೆಯೇ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಮಾಡಿದಂಥದಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಹಿಂದೆ ಸುಮಾರು ಏಳು ಲಕ್ಷ ೧೩ ಸಾವಿರದ ೧೬೬ ಅರ್ಬ್ ಕೇಷನ್‌ಗಳು ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇತ್ತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೫ ಲಕ್ಷ ೩೨ ಸಾವಿರದ ೬೩೭ ಅರ್ಬ್ ಕೇಷನ್‌ಗಳು ವಿಲವರಿಯಾಗಿವೆ. ಇದರ ಅಂಕಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಏನಾದರೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎನ್ನಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿ ಇದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಶಹಭಾಸ್‌ಗಿರಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಂಕಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ನಾವು ಹೋದಾಗ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವಾಗ, ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಾಗ ಅನೇಕ ತಪ್ಪುಗಳು ಇದ್ದವು. ಅಂಥದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನೂರಾರು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ರಚನೆ ಮಾಡಿ, ನಾವು ಏನು ಲಿಮಿಟ್ ಹಾಕಿದ್ದೆವು ಮತ್ತು ಆರಂಭಿಕವಾಗಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಇದ್ದವು, ಆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅಡೆತಡೆಗಳು ಬಂದವು. ಅನೇಕ ಜನರು ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರೂ ೨೫ ನಾವು ಇಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ perspective figures. ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರವೂ ಅಲ್ಲ. ತಾವು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನೆನಪಿಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾವು ೧೯೮೦ ರಿಂದೀಚೆಗೆ ೧೦೦ ಹೊಸ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದೆ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಸಿಸ್ಟಿಂಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಏದಾರು ದಿವಸ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಕೂಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ನಾವು ಯಾರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದವೋ ಅವರಿಗೆ ಬೇಗ ಛೇದಿಸಿ ಕೊಡಲಿ ಅದಕ್ಕೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆಗೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ೧೦೦ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ತಹಶೀಲ್ದಾರ್‌ಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದೆವು. ಹೊಸ ಭೂನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ನಾವು ಅದರ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ೧೯೭೪ರಿಂದ ೧೯೮೦ ರವರೆಗೆ ಏನು ೬೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಗೇಣಿದಾರರ ಪರವಾಗಿ ಇತ್ತೋ ಇವತ್ತು ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ಇದೆ. ಅಂದರೆ ಅವರ ಅರ್ಥ ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅನೇಕರು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿರತಕ್ಕ ಕೇಸುಗಳು ೬೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಗೇಣಿದಾರರ ಪರವಾಗಿ ಇವೆ. ನಾವು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅರ್ಜಿಗಳೆಷ್ಟು ೨,೭೬,೪೩೭ ಇದರಲ್ಲಿ ಗೇಣಿದಾರರ ಪರವಾಗಿ ೧,೬೨,೨೨೨ ಹಿಂದೆ ೬೦,೩ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇತ್ತು. ಇವತ್ತು ೬೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದೆ, ಅಷ್ಟೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸ. ಹಿಂದೆ ಅಕ್ಕುಪನ್ನಿ ಸರ್ವೆಫೀಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ೫೭ ೦೯೬ ಇವತ್ತು ಅಕ್ಕುಪನ್ನಿ ಸರ್ವೆಫೀಟ್ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು ೩,೫೦,೬೮೭. ಅದೇರೀತಿಯಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಹಣವನ್ನು ಸುಮಾರು ೨೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಸರಪ್ಲಸ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು

ಡಿಜಿರ್ಮೆನ್ ಮಾಡಿ ಡಿಕ್ಟೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸುಮಾರು ೧,೪೨,೩೭೭. ಇವತ್ತು ನಾವು ಡಿಸ್‌ಪೋಸ್ ಮಾಡಿದ್ದು ೧,೪೦,೭೯೭ ಅಂದರೆ ಅನೇಕ ಅರ್ಜಿಗಳು ವಿಲೇವಾರಿ ಆಗಿವೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಮೋಸ ಆಗಿದೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಹ ಇದೆ. ಈ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಾವು ನೀವು ವಿಲ್ಲರನ್ನು ನಂಬುತ್ತೇವೆ, ಭೂನ್ಯಾಯ ಮಂಡಳಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕೂಡ ಇದೇ ಸಮಾಜದಿಂದ ಬಂದವರು. ಆದರೂ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಕೂಡ ಆಗಿದೆ ಅದನ್ನು ತಾವು ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ೬೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ತೀರ್ಮಾನ ಆಗಿರುವಾಗ ೬ ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ೨೩೩೦ ಅರ್ಜಿಗಳು ವಿಲೇವಾರಿ ಆದಾಗ ಕೆಲವು ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಆಗ ಅವರು ಗುಲ್ಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಗುಲ್ಲು ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನ ಜಮಿನ್ದಾರರು. ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ಗೇಣಿದಾರರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಅವರಿಗೆ ಖುದ್ದಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಗಳವರ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮ ವಿರಿಯಗಳಲ್ಲಿ ನೀವೇ ಲೋಕಲ್ ಆಗಿ ಕೇಸನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಅನಸೂಯಾ ಗಜಾನನ ಶರ್ಮ.—ಗುಲ್ಲು ಮಾಡುವವರು ಜಮೀನು ಕಳೆಕೊಂಡವರಲ್ಲ ಅಥವಾ ಜಮೀನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರಲ್ಲ ಬೇರೆಯವರು ಗುಲ್ಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಪಾರ್ಗಿ.—ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಗುಲ್ಲು ನಡೆದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾನಯ್ಯ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ, ಭೂನ್ಯಾಯ ಮಂಡಳಿಗಳಲ್ಲಿ ದಂಡು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಬಗ್ಗೆ ಗುಲ್ಲು ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ.—ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ಜೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಬೇಕಾದರೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನಿಂದ ಅನೇಕ ಆದೇಶಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಹಿಂದೆ ಕೂಡ ತೀರ್ಮಾನವಾದ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೆಲವು ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಹೀಗೆ ನಡೆಸಬೇಕು, ನೋಟೀಸ್‌ಗಳನ್ನು ಎರಡು ಬಾರಿ ಕೊಡಬೇಕು ವಿಚಾರಣೆ ದಾಖಲಾತಿಗಳನ್ನು ಇಡಬೇಕು ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಕಾರಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅನುಸರಿಸಿ ತಾವು ೬೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಟಾರ್ಗೆಟ್ ಮುಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ನೀವು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಇದರಿಂದ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಪಾರ್ಗಿ.—ತಮ್ಮ ಸಲಹೆ ಪ್ರಕಾರ ಸುತ್ತೋಲೆ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಬೇರೆ ಕೇಸುಗಳ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಲೀಗಲ್ ಸೆಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೂಲಕ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ ಮುಖಾಂತರ ಸುತ್ತೋಲೆ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಬೇಕು ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದಲೂ ತೊಂದರೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನವರು ನಿರ್ಣಯದಿಂದ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಸರ್‌ಪ್ಲಸ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡೋಣ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಬಹುಬೇಗನೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಗೈಡ್‌ಲೈನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಹೊಸ ಜಡ್ಜ್ ಮೆಂಟ್ ಅಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ತಕ್ಷಣ ನಮ್ಮ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದೇ ರೀತಿ ಸುತ್ತೋಲೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಆ ಸುತ್ತೋಲೆಗಳು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳವರಿಗೆ ವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಗಳವರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ತೀರ್ಮಾನ ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಏನಾದರೂ ಅನ್ಯಾಯ ಆಗಿರುತ್ತದೆಂದು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಕ್ವಾಂಟಿಟಿ ಆಗಿದೆ ಕ್ವಾಂಟಿಟಿ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಕಳೆದ ೧೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ೧೯೭೫ ರಿಂದವರೆಗೆ ಅಂದರೆ ೬ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಕೆಲಸಕ್ಕಿಂತ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಂದರೆ ೩-೪ ಲಕ್ಷ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಬೇಗನೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚಿ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ತಾವು ಹೇಳಿದಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇರಬಹುದು ಮತ್ತು ಇಂತಹ ಸದಸ್ಯರು ಇರಬಹುದು ; ಆದರೂ ಸಹ ನಾವು ಮಾಡಿದಂಥ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾದಂಥ ಕಾನೂನು ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಅನೇಕರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಬೀದಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಇದ್ದರೆ ಕರಪ್ಷಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಭಾಕರ್ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ವಂತ್ರೆ ಕೆಲವರು ಖಾಸಗಿ ಸದಸ್ಯರ ಪೈಕಿ ಕೆಲವರು ಇದೇ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸಹ ಇದೇ ಸಮಾಜದಿಂದ ಬಂದ ಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಕಾನೂನನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಕಳಕಳಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾವು ಎಷ್ಟೇ ಹೇಳಿದರೂ ಸಹ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಮನಸ್ಸು ಇವರಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ಮನಸ್ಸು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಸಹ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ೧೯೭೫ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದಂಥ ಕಾನೂನು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹಾಗೆಯೇ ಇತ್ತು. ಈಗ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತು ಇಡೀ ಸದನ ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಒಪ್ಪಿದ ಕಾರಣ ಇಂತಹ ಒಂದು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾದ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮು ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ, ಕೇರಳದಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾವು ಇಂತಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದೆರಡು ಕಡೆ ತಪ್ಪಾಗಿರಬಹುದು. ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ತಪ್ಪನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಸರಿ ಮಾಡಬಹುದೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ. ಆದರೆ ಈ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯೇ ತಪ್ಪು ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ವಾದ ಮಾಡಿದರೆ, ಅಂತಹ ವರಿಗೆ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂತಹ ಕೆಲವರು ಈ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗಳೇ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು, ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳು ಎಂತ್ರು ವಿಧಾನಸಭೆಯಾದರೂ ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಕು? ತಲೆಬೇನೆ ಬಂದರೆ ತಲೆಯನ್ನೇ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಹೋಗಲು ಏನಾದರೂ ಔಷಧವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಶ್ರೀ ಚಂದೇಗೌಡರೇ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖಾರ್ಗ.—ಅಂತಹವರು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಹೆಸರು ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ. ಆದರೆ ಇಂದು ನಾವು ಇಂತಹ ಒಂದು ಮಹತ್ಕರವಾದಂಥ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇಂತಹ ಕಾನೂನು ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಕೆಲವು ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಕೆಕ್ಕಿಲ್ಲಾಯ ಅವರು ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಂತೆ ನಾವು ಮತ್ತು ನೀವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಒಳ್ಳೆಯ ಹಾದಿಯನ್ನು ಹುಡುಕೋಣ. ಆದರೆ ಈ ಪದ್ಧತಿಯೇ ಬೇಡ ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಬಡವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಡಿಕ್ಲೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಜಾಗೃತಿಯಿಂದ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ೧೯೭೫ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಡಿಕ್ಲೇಷನ್ ಕೊಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಮೈನರ್ಸ್ ಎಂದು ಯಾರು ಯಾರನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದರೋ, ಅಂತಹವರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಕೇಸ್ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಮೇಜರ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆಯೆಂದು ಹೇಳಿ ಜಮೀನನ್ನು ಮೇಜರ್ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಮಾನ ಕೆಲವು ಕೇಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಬಂದಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲ ಕೇಸ್‌ಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ನಾವು ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ವಯ ಮಾಡಿದರೆ ಬಡವರಿಗೆ ಹಂಚಲು ಭೂಮಿಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಯಾವ ದಾದರೂ ಒಂದು ಹಾದಿ ಹುಡುಕಿ ಡಿಫಿಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾವು ಮಾತ್ರ ಬಡವರಿಗೆ ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶಿರ್‌ನಾಳಿಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಾವು ಅನ್ವಯ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರೆಲ್ಲರೂ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಪಾರ್ಗ್.—ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಪಿನ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಾವು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಪೀಲ್ ಹೋಗಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಫೈಲ್ ಕಳೆದ ೩ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಈಗ ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನಾವು ಇದಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾನಯ್ಯ.—ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಫೈಲ್ ಕಾಣೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಾವು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವಿಫಲವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹ ತಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಮೆಚ್ಚುಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಪಾರ್ಗ್.—ಈ ಮಾತನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಯಾವ ಕೆಲಸವೇ ಆಗಲಿ, ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟರವುಟ್ಟಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರಲಿ ಎಂದು ;

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾನಯ್ಯ.—ನಿಮಗೆ ಕಳಕಳಿ ಖಂಡಿತ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಪಾರ್ಗ್.—ಇನ್ನು ಸರ್‌ಪ್ಲಸ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಹಂಚುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇಂತಹ ಜಮೀನು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಇದ್ದು ಇದರ ಪೈಕಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸುಮಾರು ೬೩ ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚಿದ ಮೇಲೆ ಸಹ ಕೆಲವರು ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರ್ ತಂದು ಜಮೀನು ಪಡೆದವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದುಡ್ಡಿನ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ, ಆಸ್ತಿಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ, ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಹಾಗೂ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಪ್ರಭಾವಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಬಡವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಒಂದು ಸಲ ಭೂವಿವಿಧವನ್ನು ಹಂಚಿದ ಮೇಲೆ ಯಾರಾದರೂ ಸ್ಟೇ ತಂದರೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಡಿ, ಭೂವಿವಿಧವನ್ನು ಪಡೆದವರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಿ, ಪೋಲೀಸ್ ಫೌಟಿಕ್ಷನ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಮುಂದಿರುವ ಇಂತಹ ಕೇಸ್‌ಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಅವರು ತಡಮಾಡದೆ ಅಪಿಯರ್ ಆಗಿ ರಿವ್ಯೂ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಜಾಗ್ರತೆ ಡಿಸ್‌ಪೋಸ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹಾಗೂ ಜಾಗ್ರತೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಭೂನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪಾಸಗಿ ಸದಸ್ಯರ ಪೈಕಿ ಕೆಲವರೂ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಆಪಾದನೆ ಬಂದಮೇಲೆ, ನಾವು ಸಿ.ಬಿ.ಡಿ. ಮೂಲಕ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸಿ, ಅವರ ಒಂದು ವರದಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ೮-೧೦ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತಹವರನ್ನು ಆ ಜಾಗದಿಂದ ತೆಗೆದಿಬಿಟ್ಟೆವೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಜೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆಗ ಅವರು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದೂ ಉಂಟು. ಆದನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾವುಗಳು ಮೆಚ್ಚಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರು ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನ್ಯಾಯವಾದವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಲೀಗಲ್-ಎಡ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ೭-೮ ಸಾವಿರ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಫೈಲ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಾನೂನು ನೆರವು ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿರುವವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಜಮೀನನ್ನು ಇನ್ನು ಎರಡು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ೧೫ ಜನ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್‌ಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಮೊದಲು ರೆಗ್ಯುಲರ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್ ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಅಧಿಕಾರವಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್ ಅವರಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಜಾಗೃತ ಮನಿಸಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಬಾರ್‌ಗೇಟ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಟ್ರಬ್ಬುನಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಾಗಿ ಜಡ್ಜ್ ಮೆಂಟ್ ಆಗಿದ್ದರೆ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ತುಮಕೂರಿನ ಆಗಲಿ, ರಾಯಚೂರು ಆಗಲಿ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಆಗಲಿ, ಬಿಜಾಪುರ ಆಗಲಿ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಆಗಿದೆ, ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್‌ಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ, ಇಂತಹ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ರಿವ್ಯೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದ

ಮುಖಾಂತರ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ಫೈಲ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಈ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ಸುದ್ದಿ ಏನೆಂದರೆ, ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಜೂನ್ 30ರ ಕೊನೆಯೊಳಗಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಜಮೀನು ಇದೆ, ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಾನೂನು ರೀತ್ಯಾ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಈ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಆಗಲೂ ಯಾರಾದರೂ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಶಿಸ್ತಿನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

೪-30 ಪಿ.ಎಂ.

ನಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನೊಂದು ಟಾರ್ಗಟ್ ಅನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದೇವೋ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಒಂದೆರಡು ದೂರುಗಳು ಇರಬಹುದು, ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಭೂ ಸಂಧಾರಣೆ ಕಾನೂನನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವಾಗ, ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ಎನ್ನದೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಜಮೀನನ್ನು ಖಾಯಂ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ೧೯೭೭ರ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಯಾರು ಬಡದ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅನೇಕ ಶ್ರೀಮಂತರು ಇಂತಹ ಭೂಮಿಯನ್ನು ರೆಗ್ಯುಲರ್ಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಗತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವಂಥಾ ಬಡಜನರು ಅದನ್ನು ರೆಗ್ಯುಲರ್ಸ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಾವು ಈಗ ಒಂದು ಸರ್ಕುಲರನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಇಂತಹವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗುರುತಿಸಿ ಜೂನ್ ಕೊನೆಯೊಳಗೆ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮ.—ಸಾವಿ, ಶ್ರೀಮಂತರು ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡವರು ಸೇರಿ ರೆಗ್ಯುಲರ್ಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರಲ್ಲ, ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ತಪ್ಪೋ ಅಥವಾ ಆ ಬಡವರದ್ದು ತಪ್ಪೋ ?

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಅವರಲ್ಲಾ ಡಿಕ್ಲರೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ರಿಟ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಈಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ನಾವು ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರುತ್ತೇವೆ. ಆಗ ಏನೇನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವೂ ಹೇಳಿ. ಅದರಿಂತೆ ಮಾಡೋಣ. ಈಗ ಆ ಬಡವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಅಕ್ರಮ ಸಾಗುವಳಿ ಜಮೀನನ್ನು ಏನು ಇದೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನ ಒಂದು ವರ್ಷ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಅಕ್ರಮ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಸಾಕು, ಅವರಿಗೆ ರೆಗ್ಯುಲರ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಒಂದು ಆದೇಶವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಒಂದು ಪ್ರಗತಿಪರವಾದ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದಂಥಾ ಜಮೀನನ್ನೂ ಸಹ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಹಂಚಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ.—ಈ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥಾ ಜಮೀನು ಇದೆ ಆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರು ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಅಕ್ರಮ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಬಂದಿದ್ದಾರಲ್ಲ, ಅವರನ್ನು ರೀಹ್ಯಾಬಿಲಿಟೇಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಅದು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. ನಮ್ಮ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆವರಿ ಜಮೀನಿನ ಲಿಸ್ಟ್ ಇದೆಯೋ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ,

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾನಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಲವಾರು ಜನರು ಬಗರ್ ಹುಕುಂ ಸಾಗುವಳಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜಮೀನು ಸಿ ಮತ್ತು ಡಿ ಕ್ಲಾಸ್‌ಗೆ ಒಳಪಡುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಸಿ ಮತ್ತು ಡಿ ಕ್ಲಾಸ್ ಲಾಂಡ್‌ನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬಗರ್ ಹುಕುಂ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿದಂಥಾ ಜನಗಳಿಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿದೆ. ಆ ಮೀಟಿಂಗ್‌ಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಮತ್ತು ಕನ್‌ಸರ್ವೇಟರ್ ಆಫ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಅವರನ್ನೂ ಕರೆಸಿದೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಿ ಮತ್ತು ಡಿ ಕ್ಲಾಸ್ ಲಾಂಡ್ ಅನ್ನು ಬಗರ್ ಹುಕುಂ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಅವರು ಯಾವರೀತಿ ಆಚರಣೆಗೆ ತರುತ್ತಾರೋ ನೋಡೋಣ. ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಆ ಜನಗಳಿಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರನಾಥ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ದಿವಸದೊಳಗೆ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಮೀಟಿಂಗ್ ಕರೆದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶೇಷ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ, ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನ ಏನು ಇದ್ದಾರೋ ಅವರ ಜಮೀನನ್ನು ಬೇರೆಯವರು ಪರಭಾರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಪೊಹಿಬಿಷನ್ ಆಫ್ ಅಲಿನಿಯೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಅದು ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಕುಂಡೀಷನ್ ಎಲ್ಲಾ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿದ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೆ ಅವರಿಗೆ ವಾಪಸ್ ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಬಂದಿವೆ. ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಷೋಕಾಸ್ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ರಿಟ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಯಾರಾದರೂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ರಿಟ್ ಹಾಕಿದರೆ ಆ ವಿಷಯಗಳು ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಇದು ನಮ್ಮ ಕಕ್ಷೆಗೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅಂಥಾವರಿಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇದೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರಿಗೆ, ತಾಹಸೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿದೆ. ಅವರು ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ರಿಲೀಫ್ ಸಿಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಒಂದು ಅದೇಶವನ್ನೂ ಸಹ ಕಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಈಗ ಕೋರ್ಟ್ ಮುಂದೆ ೨ ಸಾವಿರ ಕೇಸು ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಏನು ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಅಡ್ವೋಕೇಟ್ ಜನರಲ್‌ರವರಿಗೂ, ಗೌರ್ದಮೆಂಟ್ ಅಡ್ವೋಕೇಟ್‌ಗೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ, ಕೋರ್ಟ್ ಮುಂದೆ ಅಪಿಲರ್ ಆಗಿ ಅವು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಸ್ಕೀ ಅನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ವಕೀಟ್ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚೀಪ್ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಅವರನ್ನು ಸಹ ರಿಕ್ವೀಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಇದೇ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲಾ ಚೆಲ್ಲಾಜ್.—ಇದುವರೆಗೆ ಆ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನ ಎಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಭೂಮಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

SRI M. MALLIKARJUNA KHARGE.—As per the particulars available so far, 54,143 acres of land have been handed over to 390 Scheduled Caste people. ಇಷ್ಟು ಡಿಟೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಜಮೀನ್ದಾರಿ ಲಕ್ಷ ೭ ಗುಂಟೆ, ಇದರ ಮೇಲೆ ಕೆಲವರು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶೇಷ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಹೋದ ಸಲ ಡೌಟ್ ರಿಲೀಫ್‌ಗಾಗಿ ಸುಮಾರು 2% ಕೋಟಿ ರೂ. ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಹಣ ಸಮಪಯೋಗವಾಗಿಯೇ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಒಳ್ಳೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ನಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ಹಣಕ್ಕೆ ಒಂದು ಚೂರೂ ದೂರು ಕೂಡ ಯಾರಿಂದಲೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ರಿಲೀಫ್ ಸಿಗಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಧಾರಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿತ್ತು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ನಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸುಮಾರು ೧೩ ಕೋಟಿ ರೂ. ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ತಮಗೆ ಬಹಳ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಕಳೆದ ೧೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪಡೆದಿರುವುದು ಎಂದರೆ ಈ ವರ್ಷವೇ ಪ್ರಥಮ ವರ್ಷ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಯಾವಾಗಲೂ ಈ ಡೌಟ್ ರಿಲೀಫ್‌ಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಒಂದು ಸಿಸ್ಟಮ್ಯಾಟಿಕ್ ಆಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಒಂದು ನಿದರ್ಶನವೇ ಸಾಕು. ಅದರಿಂದ ನಾವು ಇದಕ್ಕಾಗಿ 2% ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ರೂ. ಲಕ್ಷವನ್ನು ಏನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೋ ಅದು ಒಳ್ಳೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗವಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗಿದೆ ಎಂದು ತಾವು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸರಿಯಾದ ಪರಿಹಾರ ದೊರೆತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ೧೯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ೧೫ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಈ ಕ್ಷಾಮದ ಬವಣಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿವೆ. ಆ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನಿರ್ದೋಷ ನಿವಾರಣೆ, ವಾಟರ್ ಫೆಸಿಲಿಟೀಸ್ ಮತ್ತು ಫಾಡರ್ ಒದಗಿಸುವುದು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಜನರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

SRI M. C. NANAIAH.—Their total requirement of relief was Rs. Sixty crores and the Government got Rs. Thirteen crores and the total disbursement was Rs. 20 crores.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಪುರ್ಣ.—ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಈವೊತ್ತಿನ ದಿನಸ ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಪರಮನೇಟ್ ಮೆಷರ್ಸ್ ಅನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಡೌಟ್‌ಪೋನ್ ಎರಿಯಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಖಾಶಂ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ವರದಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಯಾವಾವ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಡಿಪಾಯ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರ ಜೊತೆಗೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಷನ್‌ರ ಲೆನಿನ್‌ಕಮಿಷನ್ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಾನ್ಸಿಂಗ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಇವರನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ೨೦ ವರ್ಷದ ಡಾಟಾವನ್ನು ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ ಅನಂತರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಮನೇಟ್ ಮೆಷರ್ಸ್‌ನಲ್ಲೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ಬೇರೆಯವರ ಸಹಾಯವೂ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯವರು, ICRC, ICRIST Representative ಇದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನೂ ಇತರ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಇದ್ದಾರೆ, ಇವರನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಈಗಾಗಲೇ ಮೂರು ಸಲ ಸಭೆ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವೇ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಡಾಟಾ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಏನೊಂದು ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ನಾವು ಮುಂದಿನ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ಪ್ಲಡ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅದನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಆಗಾಗ ಈ ಮಂಗಳೂರು, ನಾರ್ಕೇಕೆರೂ ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ

ಪ್ರಥಮ ಬರುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಥಮ ಒಳಗಾತಕ್ಕಂಥಾ ಪ್ರದೇಶಗಳು. ಅಂತಹ ಕಡೆ ಕೂಡ ನಾವು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಕಾರ್ಯಕಂಪವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪರ್ಮನೇಟ್ ಸಲ್ಯೂಷನ್ ಸಲುವಾಗಿ ಅವರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಮುಂದೆ ಯಾವರೀತಿ ಅದನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ, ಅನೇಕ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ನಾವು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಈಗ ತಕಾವಿ ಲೋನ್ ಮೇಲಿನ ಪೀನಲ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟನ್ನು ನಾವು ವೇವ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನ ವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾನಯ್ಯ.—ತಕಾವಿ ಲೋನ್ ಮೇಲಿನ ಪೀನಲ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟನ್ನು ವೇವ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. What would be the total amount involved in the penal interest on Takavi loan ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಪಾರ್ಗಿ.—ಟೋಟಲ್ ಅಮೌಂಟ್ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಪೂರ್ತಿ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಜನರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ರೀಲೀಫ್ ಸಿಕ್ಕಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾನಯ್ಯ.—ಈ ತಕಾವಿ ಸಾಲದ ಮೇಲಿನ ಪೀನಲ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ಮತ್ತು ಸಹಕಾರೀ ಸಾಲದ ಮೇಲಿನ ಪೀನಲ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು this policy is nothing but evasive and wrongful policy of the Government.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಪಾರ್ಗಿ.—ಅದರಿಂದ ಏಷ್ಯೋ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಆಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾನಯ್ಯ.—ಈ ಪೀನಲ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟನ್ನು ವೇವ್ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥಾ ದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಆದೇಶ ಇರಬೇಕು. Over the years they were not in a position to pay even the interest. How can they pay interest and capital to waive this penal interest ? No farmer is able to do it.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಪಾರ್ಗಿ.—ಅದನ್ನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾನಯ್ಯ.—ನೀವು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ; ಇಂಟರೆಸ್ಟನ್ನೂ ವೇವ್ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಪಾರ್ಗಿ.—ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಏನಿದೆ ಎಂದರೆ, ಎರಡು ಹೆಕ್ಟೇರ್ಸ್ ಒಳಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ನಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ರಿಯಾಯಿತಿ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದರೆ, ಈ ತೋಟತಳವಾರರು ಏನು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಸಮಾಜದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, ಅವರಿಗೆ ಇವತ್ತು ಕಂಪಾಷನೇಟ್ ಆಲೋಯನ್ಸ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು 2½ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಆದೇಶವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ನಿನ್ನೆ ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಇದು ಸುಮಾರು 30 ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಯೋಜನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾನಯ್ಯ.—ತಾವು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲರ ಕಷ್ಟ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಗ್ರಾಮ ಪಟೇಲರು ಸುಮಾರು 30 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇಲ್ಲಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಅಷ್ಟು ಆದಾಯ ಬರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅವರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಗರು ಎಂದು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಹುದ್ದೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಯಿತು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಾವು ಆ ಗ್ರಾಮ ಪಟೇಲರಿಗೆ ಏನು ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಅವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾವು ನಮಗೆ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೆಂಕಟೇಶ್ವರನ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್.—ಈಗಂತೂ ನಿರ್ಗತಿಗಳು ಎಂದು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ, ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಈ ಪಟವಾರೀಸ್‌ಗೆ ನಾವು ಕೊಡುವಾಗ ಯಾರು ಈ ಗ್ರಾಮ ಪಟೇಲರಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಈ ಮತ್ತು ನಾವು ತೋಟ ತಳವಾರರಿಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ಅವರಿಗೂ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚಮಸ್ತಿಗೌಡರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಗ್ನಾಪಿನ್ ಮೊದಲು ತೋಟ ತಳವಾರರಿಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ಅವರಿಗೂ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ತರಹ ಅನೇಕ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ; ಇವತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣದ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ತೋಟ ತಳವಾರರಂತಹ ನಿರ್ಗತಿಕರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಹಿಂದೆ ಯಾರೂ ನೋಡಲಿಲ್ಲ, ಕೊನೆಯಪಕ್ಷ ಅವರಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೭೫ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಯಾರು ತಹಶೀಲ್ದಾರರ ಹಿಂದೆ, ಪಟೇಲರ ಹಿಂದೆ ಅವರ ಚೀಲಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಅಡ್ಡಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದು ಇದು ಪ್ರಥಮಸಲ. ಇಡೀ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ತೋಟ ತಳವಾರರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ರಾಜ್ಯ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವೇ ಮೊದಲನೆಯದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಯಾರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಗ್ರಾಮ ಪಟೇಲರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಯಾರೂ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ನಾನು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಗ್ರಾಮ ಪಟೇಲರಿಗೆ, ಶ್ಯಾನುಭೋಗರಿಗೆ ಮತ್ತು ತೋಟತಳವಾರರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ನನ್ನ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಲೋಯನ್ಸ್‌ಗೆ ಯಾವ ಪದ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕರೆದಿದ್ದೀರಿ ಅದು ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆ ; ಅದನ್ನು ಕಂಪೆನ್‌ಸೇಟರಿ ಅಲೋಯನ್ಸ್ ಎಂದು ಏನ್ ಕರೆದಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ತೋಟತಳವಾರರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥದಕ್ಕೆ ಕಂಪಾಷನೇಟ್ ಅಲೋಯನ್ಸ್ ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪ, ಬಡ ಪಾಯಿ ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆ ; ಆ ಪದ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಸರಿ ಇಲ್ಲ.

SRI M. MALLIKARJUNA KHARGE.—Sanction is accorded for payment of compassionate allowance of Rs. 100 per month to Shan bhogues. ಅಂತ ಇದೆ. ಅವರಿಗೂ ಅದೇ ಪದ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಅವರ ಆಫೀಸ್ ಕೂಡ ಹೋಯಿತು. ಅವರಿಗೆ ತಾವು ಕಂಪೆನ್ಸೇಟರಿ ಅಲೋಯನ್ಸ್ ತರಹ ಕೊಡಿದಿರಿ. ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂದಂತಹವರಿಗೆ ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಕೊಡುತ್ತೀರಲ್ಲ, ಆ ತರಹ ಇದಕ್ಕೂ ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪ ಎಂದು ಹೇಳಬಾರದು. ಈ ಪ್ರಜೆಗಳು ನೋವಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. Please help them financially ಇಲ್ಲಿ ಪದಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಯವಾದವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಬರುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಅವರಿಗೆ ಕಂಪಾಷನೇಟ್ ಅಲೋಯನ್ಸ್ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದದ್ದು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ವಿರೋಧವಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹಿಂದೆ ಯಾವ ಒಂದು ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಂಡು ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಆ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ ಬಂದಿದೆ ; ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೋ ಬೇಡವೋ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ ; ಕಂಪಾಷನೇಟ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಏನೊಂದು ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಆ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವರಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೋ ಬೇಡವೋ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ ಹಾಗೂ ಆಡಳಿತ ಕ್ರಮದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೆಂಕಟೇಶ್ವರನ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್.—ಇದು ೧೯೬೨ರಲ್ಲಿ ಆಗಿದ್ದು, ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾರೂ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಾವೇ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕರೀತಿಯಿಂದ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರಿಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ತೋಟ ತಳವಾರರಿಗೆ ಮತ್ತು ನೀರಗಂಟಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆ ರೀತಿ ಗೌರವಂಟ್ ಆರ್ಡರ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾವು ಕ್ಲಿಯರ್ ಆಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು ಗೌರವಂಟ್ ಆರ್ಡರ್‌ನ್ನು ಓದಿ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ, ಹೋದಸಲ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್

ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈ ಫ್ರಾಗ್‌ಮೆಂಟೇಷನ್ ಆಕ್ಟನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಾದ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ನಾವು ಬ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೆ ಬ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇವತ್ತು ಆದಾಯ ಎಷ್ಟು ಬಂದಿದೆ ಎಂದರೆ ಸುಮಾರು ೨೯, ೨೯, ೬೬, ೮೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಹೋದಸಲಕ್ಕಿಂತ ಈ ಸಲ ೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಸರ್ಕಾರ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬಂದಿದೆ ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು ೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿರಬಹುದು. ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಸಂತೋಷ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವಾಗುತ್ತದೆ. ಏನವು ನಾವು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಏನಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಆಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂತೋಷ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತೇ ಕೆಲವು ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಕೆಲವು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವು ಯಾವುದೆಂದರೆ, ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಿಗರು ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗಳೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆಯಾ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಅವರು ಆಯಾ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಾಸದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವಂತಹ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಮನೆಗಳು ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು, ಮತ್ತು ಈಗಾಗಲೇ ಸುಮಾರು ೫,೫೫೦ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಎನ್. ಆರ್. ಯು. ಪಿ. ಸ್ಕೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಿಗರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಹ ನಾವು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಿಗರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಸಹ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಈ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಹಣ ಸಾಕಾಗಿದ್ದರೆ ಹುಡ್ಕೂ ಸ್ಕೀಮ್‌ನಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಿಗರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಿಗರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವ ಕೆಲಸ ಸುಮಾರು ೯೯ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮುಗಿದಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲು ಇಷ್ಟು ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೂ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಾಗಲೇ ಅವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಸಾಲದೇ ಹೋದರೆ ಎನ್.ಆರ್.ಯು.ಪಿ. ಸ್ಕೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಕೇಳಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಸಹ ನಾವು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಕ್ಕಿಲಾಯರವರು ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಸುಮಾರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನು ೩ ವರ್ಷಗಳ ಒಳಗೆ ಸುಮಾರು ೧೨ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಕಾರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಲು ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಹಣಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂಡೂರಾತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಹ ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಿಗರನ್ನು ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿ ರೈತರ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶವೂ. ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ನಾನಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲಿ ಅಥವಾ ವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲಿ ಅಥವಾ ತಹಶೀಲ್ದಾರ್‌ಗಳಾಗಲಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಒಂದು ಸಭೆ ಸೇರಬೇಕಾದರೆ ಸರಿಯಾದಂತಹ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಬಹಳ ಹಳೆಯದ್ದಾಗಿರುತ್ತವೆಯೋ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ತಕ್ಷಣ ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸುಮಾರು ೫ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಿನಿ ವಿಧಾನ ಸೌಧಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಉದ್ದೇಶ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾನಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಿನಿ ವಿಧಾನ ಸೌಧ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಪಾರ್ಗ.—ಮಿನಿ ವಿಧಾನ ಸೌಧ ಎಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟರೆ ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಏನು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೋ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾನಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ವಿಧಾನ ಸೌಧಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಎಂಬುದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಿನಿ ವಿಧಾನ ಸೌಧವೆಂದು ತಾವು ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅದೇ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಪಾರ್ಗ.—ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಈ ಮಿನಿ ವಿಧಾನ ಸೌಧಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ತುಮಕೂರು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಕೂರ್ಗ ಹಾಗೂ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಈ ೫ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಮಿನಿ ವಿಧಾನ ಸೌಧಗಳನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಇದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಏನೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಕೂಡ ಈ ಮಿನಿ ವಿಧಾನ ಸೌಧದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರರವರಿಗೂ ತಹಶೀಲ್ದಾರ್‌ರವರಿಗೂ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ. ಸುಮಾರು ೨೦ ಆಫೀಸ್‌ಗಳನ್ನು ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಜನತೆಯ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸಕರ ಬೆಂಬಲವಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾನಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿಗೆ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಎಕಾನಮಿ ಮೆಷರ್ಸ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಎಕಾನಮಿ ಮೆಷರ್ಸ್ ಬರುವಂತೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾಡಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಪಾರ್ಗ.—ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಕರೆದು ಅವರಿಗೆ ಏನೇನು ತೊಂದರೆಗಳು ಇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವರ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿ, ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವಂತೆ ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಪಹಣಿಗೆ ರೈತರು ಪದ್ಧತಿರೂಪ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿದರು, ಈ ಪಹಣಿ ಕಾಷಿಯನ್ನು ರೈತರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಆಯಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಗೆ ಹೋಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು, ಈ ಪಹಣಿ ಕಾಷಿಯನ್ನು ಗ್ರಾಮಲೆಕೆ ಗರ ಹತ್ತಿರವೇ ಸುಲಭವಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು, ಅವರಿಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಬರಬಹುದು. ಈಗ ಆಂಧ್ರ ಮತ್ತು ಮಂಜು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಸಿಸ್ಟಂ ಅಳವಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ನೋಡಿ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅದೇ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಾವು ಜಾರಿಗೆ ತರೋಣ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಯಾವ ರೀತಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಆ ರೀತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡೋಣ. ಮತ್ತೇ ಸರ್ಕಾರ ನೆನಪು ದಿವಸ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದು ಎಲ್ಲಾ ರೈತರಿಗೂ ಸಹ ಪಟ್ಟಾ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಆ ಪಟ್ಟಾ

ವ್ಯಕ್ತರಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಏಕಕೆ ಜಮೀನು ಇದೆ, ಅದು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಂತು, ಅದರ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಎಷ್ಟು, ಮತ್ತು ಲೋನ್ ಕೊಡಬಹುದೇ ಇಲ್ಲವೇ. ಆತ ಖಾತೆದಾರನೇ ಅಲ್ಲವೇ ಹಾಗೂ ಆತನ ಫೋಟೋ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಈ ಪಟ್ಟಾ ವ್ಯಕ್ತರಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಸುಮಾರು ೪೦ ಲಕ್ಷ ಜನ ಖಾತೆದಾರರಿಗೆ ಹಂಚುವಂತಹ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವಿಧವಾದ ಲೋನ್ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆತನು ಪದೇ ಪದೇ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿಗೆ ಆಲೆಯುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು. ಅದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಶಾಸಕರೂ ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಏನೇನು ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೋ ಆ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ನಾವು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಸ್ಕೀಮ್ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

೫-೦೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಮತ್ತೆ ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಅದಂಥ ಫ್ಲಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಕ್ಕಿಲಾಯರವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ, ಎಲ್ಲಾ ನೋಂದಂಥ ಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಲೇಬರ್‌ಸ್‌ಗೆ ಯಾವರೀತಿಯಿಂದ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ. ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟುರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಾವು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತಂದು ಜನರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತಾವು ಕೂಡ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಅಶಿಸಿ. ನಾನು ತಂದಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ತಾವು ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸುಧೀಂದ್ರರಾವ್ ಕಸಬೆ (ಮಂಜರಾಯಿ ಹಾಗೂ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಖಾತೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ತಂದಿರತಕ್ಕ ನನ್ನ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಬಹಳ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಒಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಕಳವಳವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ, ಅವರು ಈ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಳವಳವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವುದರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಸಹ ಭಾಗಿಯಾಗಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮಂಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆ ದೇವರ ಮತ್ತು ಜನತೆಯ ನಡುವೆ ಒಂದು ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ, ಒಂದು ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿಗೆ ತರತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಂಗಾಧರರವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಂಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದಂಥ ಇಲಾಖೆಯಾಗಿ, ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಪಡೆದಂಥ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಈಗಿನ ಮಂಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆ ಕೆಲವು ಕಾನೂನುಗಳ ತೊಡಕನ್ನಡ್ಡಿದೆ. ಇದು ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಆಕ್ಟ್ ಮದ್ರಾಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಹಳೇ ವ್ಯವಸ್ಥಾರ ಆಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ಬಾಂಬೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಆಕ್ಟ್-ಇವುಗಳೊಡನೆ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸ ತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಏಕರೂಪದ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ವಕ್ಫ್ ಬೋರ್ಡ್ ತರಹ ರಚಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಂಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆಗಳ ಸ್ಥಿರಾಸ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಒಂದು ಏಕರೂಪದ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರಲು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಕ್ರೂಟಿನಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ಒಂದು ಅಧಿವೇಶನ ಇನ್ನೂ ೩೦ ದಿವಸಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ತರಲು ಅತಿ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಾ ಇದೆ. ಮತ್ತು ಈ ಒಂದು ಏಕರೂಪದ ಮಸೂದೆ ಯನ್ನು ತಂದನಂತರ ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್ ರಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನದಲ್ಲಿದೆ. ಮಾನ

ಚಂದ್ರಶೇಖರ್‌ರವರು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಂಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆಗಳ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವುಗಳನ್ನು ಲಾಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದನಂತರ, ನಾನು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡನಂತರ ಮಂಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಟೈಪ್‌ಗೆ ಆಗಲಿ. ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಆಗಲಿ, ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಬೇಕಾದ ಆಗಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಕೆಲವು ಗ್ರೇಡ್‌ಲೈಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಚದರ ಮೀಟರ್‌ಗೆ ೩೦ ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ೧೦ ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ಚದರ ಮೀಟರ್‌ಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಕಾರ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ವಿಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಮೀರಿದ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ೫೦ ರೂಪಾಯಿ ನಂತೆ ಚದರ ಮೀಟರ್‌ಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲದೆ, ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ನಮ್ಮ ಗಂಗಾಧರನ್ ರವರು, ಮತ್ತು ಇತರೆ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಅವರು ಚಂದ್ರಗೌಡರು, ಪ್ರಭಾಕರರವರು ಮಂಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗುಡಿಗೆಗಳನ್ನು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಚೌಲ್ವಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕು ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳವರು ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪಗಳ ಮತ್ತು ಚೌಲ್ವಿಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಏನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಇಲ್ಲೂ ಮಾಡಬೇಕು, ಅಂಥ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡಿನವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಚೌಲ್ವಿ ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಅದೇ ರೀತಿ ಈಗಾಗಲೇ ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶದ ಮಂಜರಾಯಿ ಸಚಿವರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚೌಧರಿಯವರೊಡನೆ ಸಂಪರ್ಕ ನಡೆಸಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಉದಾಹರಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆಸ್ಸು ಹೌಸನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ಧರ್ಮ ಸ್ವೇದಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲೂ ಕಟ್ಟುವ ಆಶ್ವಾಸ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಈ ಮಂಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆಯ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಕುಂಠಿತವಾಗಿದೆ. ಮಂಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಂದೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳು ಇತ್ತು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೩೫, ೮೫೦ ಮಂಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಇವು ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲ. ರಾಜರ ಕಾಲಿಂದಲೂ ಧರ್ಮದರ್ಶಿಗಳು, ಭಕ್ತಾದಿಗಳು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡನಂತರ ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸತತವಾಗಿ ಅವುಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಏಳಿಗೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೂ ನಡೆಸಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಪರೇಟ್ ಇಲಾಖೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೂ ಬಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಪರೇಟ್‌ನ ಹಣವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ನಾಯಕರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡೂರಾಯರು ಈ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡನಂತರ ೧೯೮೦ ರಿಂದ ೧೯೮೨ರವರೆಗೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇದೀ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಂತೆ ಗುಡಿಗೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ೬೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ೧೯೮೩ನೇ ಬಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಆಶ್ವಾಸವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ ನಾನಯ್ಯ.—ತಾವು ಮಂತ್ರಿಯಾದಮೇಲೆ ೨-೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಮತ್ತು ದೇವರ ಸಂಬಂಧ ಪಕ್ಕ ಯಿಂತೇ?

ಶ್ರೀ ಸಂಧ್ಯಾ ರಾವ್ ಕಸಬ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದುದರಿಂದಲೇ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ಒಂದೆ ಧರ್ಮ ದರ್ಶಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳಿದ್ದುವು. ಅವುಗಳನ್ನು ಅದರ ಇನಾಂ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡನಂತರ ಅವುಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ಭೂಮಿಗಳು ಟೆನಂಟಿಗೆ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತಾ ಬಂತು. ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ೧ ಕೋಟಿ ೧೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಾವು ತನ್ನೇ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಆ ಭೂಮಿಗಳವರಿಗೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿವಿಜನ್ ಮೇಲೆ ನೀಡ ಕಾನೂನುಸೇವಾ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಗುಡೆ ಪೂಜಾರಿಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿದೆ, ಅರ್ಚಕರಿಗೆ ಕೇವಲ ೧೦ ರೂಪಾಯಿ, ೬ ರೂಪಾಯಿ ಭರತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ;

ಶ್ರೀ ಬಿ.ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ.—ಪೂಜಾರಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅರ್ಚಕರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಅಷ್ಟು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸುಧೀಂದ್ರ ರಾವ್ ಕಸಬೆ.—ಪೂಜಾರಿಗಳಾಗಲಿ, ಅರ್ಚಕರಾಗಲಿ, ಆಚಾರರಾಗಲಿ, ಪುರೋಹಿತರಾಗಲಿ ಯಾವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೂ ಒಂದೇ; ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಿದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಏಕ ರೂಪದ ಮಸೂದೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ನಂತರ ಅದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪೂಜಾರಿಗಳಿಗೆ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಆದೇಶವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಏತಕ್ಕಿಂತರ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೩೫ ಸಾವಿರದ ೭೫೪ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಇವೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೪½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಇಲ್ಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಬರೀ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಧರ್ಮವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುತ್ತಾ ವಾದವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದರು, ಆ ವಾದವನ್ನು ನಾನು ತಳ್ಳಿ ಹಾಕುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇದೆ, ಈ ಒಂದು ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಂದೂ ಒಂದೆ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟ ಪಡಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಧರ್ಮ ಎಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಮಠಾಧೀಶರಿಂದ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಅಲ್ಲ, ಯಾವುದೇ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಧರ್ಮ ಎಂದರೆ ಯಾವನು ನಿಷ್ಠೆ ಮತ್ತು ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ನಿಜವಾಗಿ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ನಡವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ.—ಮುಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾದ ಇಲಾಖೆ. ಯಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಣವನ್ನು ಸಹ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಜೆ ತನ್ನ ಹುಟ್ಟನ್ನು ಜಾತಿ, ಲಿಂಗ ಯಾವುದೇ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಾನರು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಣಾಶ್ರಮ ಧರ್ಮ ಪದ್ಧತಿ ಏನಿದೆ ಇದನ್ನು ತೊಲಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರು ಹಣವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ದಯಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತೀರಾ? ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡಿ, ಬೇಡವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಈ ವರ್ಣಾಶ್ರಮ ಧರ್ಮದ ಪದ್ಧತಿ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ತೊಲಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಸುಧೀಂದ್ರ ರಾವ್ ಕಸಬೆ.—ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ವತಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದಿರತಕ್ಕ ಜನಾಂಗದ ಹುಡುಗರಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧೦೦ ಹುಡುಗರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಹೊಂದಿದೆ, ಇದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವವಾದ ಸ್ಥಾನ ಕೊಟ್ಟು ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಾದ ಸಲಹೆ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದ ಸಲಹೆ, ನಿಜಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯ ಧನವಿಲ್ಲದೆ, ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ತೆಗೆಯುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ತಂದು ನಾನೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾಗಸ್ವನಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ನೀಡುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಆಶ್ವಾಸವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೀಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರನ್‌ರವರು ಸಂಯುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರತಿಕೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು...

(ಗೊಂದಲ)

SRI M. C. NANAIAH.—I take very strong objection to this. I raise a point of order.

CHAIRMAN.—Let not the Minister interfere.

SRI M. C. NANAIAH.—I am raising a point of order.

CHAIRMAN.—Under what rule ?

SRI M. C. NANAIAH.—I need not quote the rule. When the Hon. Minister is replying to the demand and when a particular suggestion has come out from an hon. member and when the Minister were to answer, how can another member of the Cabinet interfere ?

CHAIRMAN.—It is not correct. It should not be done.

SRI M. C. NANAIAH.—If there is any conflict of interest he can not prevent one Minister from making a statement.

CHAIRMAN.—It is not correct. Let not the Minister interfere when one Minister is replying. Your point is over.

SRI M. C. NANAIAH.—Much more than that, the dignity of the House is involved. Hon. Education Minister goes to the Minister and interrupts him.

CHAIRMAN.—I fully agree with you. When one Minister is replying, he should not be disturbed. Kr. Kasabe, please continue the reply.

ಶ್ರೀ ಸುಧೀಂದ್ರ ರಾವ್ ಕಸಬೆ.—ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರನ್ ರವರು ಸಂಯುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಿದರು. ಈ ಸಂಯುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕ ಪತ್ರಿಕೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. ಅನಂತರ ೧೯೭೪ ರಲ್ಲಿ ಅದು ಕೆಲವು ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಬೇರೆ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿದರು. ಅನಂತರ ೧೯೭೭ ರಲ್ಲಿ ಜೈ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಹಿತೈಷಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಲೋಪ ದೋಷಗಳು ಇರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ೧೯೭೭ರಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡದ ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಮುಂದೆ ಅಪೀಲ್ ಮಾಡಿದರು. ಅನಂತರ ಆ ಅಪೀಲನ್ನು ತಿರುಗಿ ಚಾರಿಟಬಲ್ ಎಂಡೋಮೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರಿಗೆ ವಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಅವತ್ತಿನಿಂದ ಇವತ್ತಿನ ವರೆಗೆ ಇದರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳು ಉಂಟಾದುದರಿಂದ ೧೯೮೦ ರಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಬೆಂಗಳೂರು ಶಾಖೆಯು ಒಂದ್ ಆಯಿತು. ಅನಂತರ ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ನಂತರ ಈ ಒಂದು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ೧೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ೧ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೩೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಲುಕ್ಸಾನಿನಲ್ಲಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಲುಕ್ಸಾನಿನಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರತಕ್ಕ ನೌಕರರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಲಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಅದು ಪರಿಶೀಲನೆ ಆದ ನಂತರ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಬಹುಮತದಿಂದ ಪಾಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕೊಡಗುರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೇಕ್ವಾರರಿಗೂ ಒಂದು ಆಪೀಸ್ ಇತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಗುಮಾಸ್ತ, ನೌಕರ ಎಲ್ಲಾ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಗಳೂ ಸಹ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ಫಹದಿ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿತ್ತು. ದಿಸೆಂಟ್ರಲೈಜೇಷನ್ ಆಫ್ ಪವರ್ ಆದ ಮೇಲೆ, ವಿಲೇಜ್

ಅಕೌಂಟೆಂಟ್‌ಗಳು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರದೇ ಅವರು ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದು ಕೊಂಡಂ ಅಲ್ಲಿಂದಿಲ್ಲಿಗೆ ಒಡಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಅವರ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಟ್ರಾಂಪರ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂಭವವಿರುವುದರಿಂದ. ಶೇಕಾಂಶವು ಹೋಬಳಿ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಆಫೀಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್‌ಗಳು ಕೂಡ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಿದೆ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಪೋಲೀಸ್ ಪಟೇಲರಿಗೂ ಕಾಂಪನ್‌ಸೇಷನ್ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ಈಗಲೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಪಟೇಲರಿಗೂ ಮತ್ತು ಶಾಸ್ತ್ರಾಭೋಗರಿಗೂ, ತೋಟಕವಾರರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಯೋಗ್ಯ ವಾದುದಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡ ಪ್ರಶಂಸಿಸಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದೇ ರೀತಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಪಟೇಲರಿಗೂ ಕಾಂಪನ್‌ಸೇಷನ್ ಆರೋಯನ್ಸ್ ಕೊಡತಕ್ಕದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಗ್ರಾಮಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕಂಥ ಯೋಜನೆ ಏನಿದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯಪಕ್ಷ ೬ ಮನೆಗಳನ್ನು ಪಂಚಾಯತಿ ಸರಹದ್ದಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಕು, ಅದನ್ನು ಇಂತಿಂತಹವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ವಾನ್ಸ್ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಇದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಎಂದರೆ, ಮೊದಲು ಈ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್‌ಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಆಮೇಲೆ ಉಳಿದವರಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ೮೪೧೨ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಇವೆ. ಈ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಇವರು ಹೋಬಳಿವಾರು ೪-೫ ಜನ ಇದ್ದರೆ, ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ೩೦-೪೦ ಜನ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇವರ ಸಂಖ್ಯೆ ೭೦೦, ೮೦೦ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಮನೆಗಳ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ೭೦೦, ೮೦೦ ಮನೆಗಳು ಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಲೆಕ್ಕ ಬರುತ್ತದೆ. ಮೂಲ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಪಂಚಾಯತ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ, ಸ್ಕೂಲ್ ಮಾಸ್ಟರ್‌ಗಳು, ಎ ಎನ್.ಎಂ.ಎಸ್‌ಗಳು ಇವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿ ಒಟ್ಟು ೬ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಮೊದಲು ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಉಳಿದವರಿಗೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಆಗಬಾರದು. ಕೊನೆಯಪಕ್ಷ ಪಂಚಾಯತಿ ಸರಹದ್ದಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ೬ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎಂದು ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಹೊರಡಿಸಬೇಕು, ಮತ್ತು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವರು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಈ ಪಂಚಾಯತಿ ಸರಹದ್ದಿನಲ್ಲಿ ೬ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎಂದರೆ ೩೫, ೨೪ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ೪೮ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ.

ಚೀರ್ಮನ್.—ನೀವು ಕ್ಲಾ ರಿಫ್ರೇಷನ್ಸ್ ಕೇಳಿ. ಭಾಷಣ ಮಾಡಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಕೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಪಂಚಾಯತಿ ಸರಹದ್ದಿನಲ್ಲಿ ೬ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಅದು ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಸರ್ವೆಂಟ್ಸ್ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ೬ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡತಕ್ಕಂಥದ್ದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ.ಪಿ. ಹೆಗ್ಡೆ.—ಲಾಂಛನ್ ರಿಫಾರಂಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಭೂಸ್ವಾಮ್ಯ ಮಂಡಲಿಯವರು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ನಿರ್ಣಯವೇ ಅಂತಿಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಡೆಪ್ ರಿಲೀಫ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ತಹಶೀಲ್ದಾರ್ ಏನು ನಿರ್ಣಯ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅದೇ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಭೂಮಾಲೀಕನೂ ಅಪ್ರೀತನು ಹಾಕುತ್ತಾನೆ. ಡೆಪ್ ರಿಲೀಫ್ ಸಲಾನಾಗಿ ಟೆನೆಂಟ್ ಕೂಡ ಭೂಸ್ವಾಮ್ಯ ಮಂಡಲಿಗೆ ಅಪ್ರೀತನು ಹಾಕುತ್ತಾನೆ. ಇವರ ಆರ್ಡರ್‌ನ್ನು ಅವರು ಅಮೈಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಆರ್ಡರ್‌ನ್ನು ಇವರು ಅಮೈಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಅದನ್ನು ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ವೇಳೆ ಈ ಭೂಸ್ವಾಮ್ಯ ಮಂಡಲಿಯವರು ರೈತನ ಪರವಾಗಿ ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ವೇಳೆ ಭೂಮಾಲೀಕರ ಪರವಾಗಿ ನಿರ್ಣಯ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಒಂದು ಕಡೆ ರೈತನ ಪರವಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಭೂಮಾಲೀಕನ ಪರವಾಗಿ ದಿಕ್ರೋ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ರೈತನ ಪರವಾಗಿ ನಿರ್ಣಯ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬದ ರೈತ ಯಾರಿರುತ್ತಾನೆ ಅವನಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕುವಂತೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಪರಮನೆಂಟ್ ಸಲ್ಯೂಷನ್ ಕಂಡುಬರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ರಾಮಭಟ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸುತ್ತಿನ ಬೆಟ್ಟದ ವಿವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿವಾದ ಬದಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದೆ. ಪ್ರಿವೆನ್‌ಷನ್ ಆಫ್ ಫ್ರಾಗ್ರೇಮೆಂಟೇಷನ್, ಕನ್‌ಸರ್ವೇಷನ್ ಆಂಡ್ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಫ್ರಾಗ್ರೇಮೆಂಟೇಷನ್ ಉಂಟೋ ಅಂತಹ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಅದೂ ಕೂಡ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಭೂಮಿಯನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಆಜ್ಞೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮನ್ನಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದರಿಂದ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುವಂತಹ ಹಣ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು. ಆಮೇಲೆ ಈ ಸಮ್ಯಾ ಮಂಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಿಹಾಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಟೆಂಪಲ್ ಟೇಷೋದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ೩೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ವೈಸ್ ಫಿಗರ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಿತ್ತು. ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ೩ ಸಾವಿರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಕ್ವಿಟಿಬಲ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಆಗುವಹಾಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ.ಜಿ. ಕೊಡಗಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಆ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ನಾನೂ ಕೂಡ ಕೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ೧ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಯಷ್ಟು ಸರ್ಪಸ್ ಜಮೀನನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಭೂಸಂಧಾರಣಾ ಶಾಸನ ಅದಾಗ ಈ ಸರ್ಪಸ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ೪ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಯಷ್ಟು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಅಂದಾಜು ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ೧ ಲಕ್ಷ ಸರ್ಪಸ್ ಲ್ಯಾಂಡನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸ ಈಗಾಗಲೇ ಮುಗಿದಿದೆ. ನಾನು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಭೂ ಸಂಧಾರಣಾ ಶಾಸನವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವಾಗ ಈ ಹೆಚ್ಚು ವರಿ ಲ್ಯಾಂಡನ್ನು ಶಬ್ದಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೆಲವು ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆದಿವೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಅಂಶವನ್ನು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ರತಕ್ಕಂಥ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಈ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಲ್ಯಾಂಡನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆದಿವೆ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ನಮಗೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕಾರೋ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಗಮನಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಈ ಮಂಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ, ಈ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಫೀಯಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಲಿ, ನಾವು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತರಬಾರದು ಎಂದು ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಯಾರು ಈ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಪೀಪಲ್ಸ್ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಇವರು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್ ಮಾಡುವಾಗ ಸಿ. ಮತ್ತು ಡಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ರಿಕ್ವೇಸ್ಟಿಟೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಪ್ರಭಾಕರ್‌ರವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಂದ ಉತ್ತರ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ವಿವರಣೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ೧೯೬೯-೭೦ರಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಇದೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಇದೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ತೆಗೆಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ, ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟು ೧೨ ವರ್ಷದ ನಂತರ ಈಗ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಸಾಲದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜಪ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಚಳ್ಳಕೆರೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇಗನೇ ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಅಂದರೆ ಅವರಿಂದ ಸಾಲ ವಸೂಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಪಾರ್ಗ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈಗ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಬರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತಹವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಎಕ್ಸಾಮಿನ್ ಮಾಡಿ ಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ.ಎನ್. ರೆಡ್ಡಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಾ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖಾಂತರ ವಾಸದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಯಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಕೂಡ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬಹುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಮಾನ್ಯ ಮಂಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದ ಮಾನ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದೇ ಹಾಗೂ ಧನ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೇ ಖಾಸಗೀ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸರ್ಕಾರದ ಮಾನ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದೇ ಹಾಗೂ ಧನಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೇ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ? ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶಿ-೩೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಎಂ. ಪಾರ್ಗ.—ಮಾನ್ಯ ಪಿ.ಎನ್. ರೆಡ್ಡಿಯವರು ಮತ್ತೂ ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಭಾಕರ್‌ರವರು ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಿಗರ ವಾಸಕ್ಕೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹಣವನ್ನೂ ಸಹಾ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹುಡ್ಕೋ ನೆರವಿನಿಂದ ಸುಮಾರು ೩ ಕೋಟಿ ೩೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೫,೫೫೦ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಹಣವನ್ನು ಕೂಡ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವರೆಗೆ ಸುಮಾರು ೧೨ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯ ಯೋಜನೆ ಇತ್ತು. ಈ ವಸತಿ ಕಟ್ಟಿಸಲು ೨೦ ಸಾವಿರದಂತೆ ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಮೊನ್ನೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರು ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ೨ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ವೆಚ್ಚ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಹಣದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ವಸತಿ ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಷ್ಟೇ ಹಣದಲ್ಲಿ ವಸತಿ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಮಕ್ಕಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ಎನ್‌ಆರ್‌ಐಪಿ ಯಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಯೇ ಹೊರತು ಈಗ ನಮ್ಮಿಂದ ಏನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ೩ ಕೋಟಿ ೩೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ರಿಲೀಸ್ ಕೂಡಾ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ್ದು ೧ ಕೋಟಿ ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಹುಡ್ಕೋದಿಂದ ೨ ಕೋಟಿ ೭೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದವರಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಲೀ ಇದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ ಮಾಡಿದರೆ ಇದು ಬಹು ಬೇಗ ಬಗ್ಗಿಹರಿಯುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಹೆಡ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಫೀಸರ್‌ಗೂ ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ತಿಮ್ಮೇಗೌಡರು ಪಟೇಲರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಷಯ ಅಡಕವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡದೇ ಸುಮ್ಮನೆ ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನು ನಾಡ ಸಿಸ್ಟಮ್‌ನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪೆರಿಮೆಂಟಲ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲೂ ಹಣಕಾಸು ಹೆಚ್ಚು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ರಮಟ್ಟಿನ ಪ್ರಯೋಜನ ದೊರಕುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇದೆ. ನಂಜನಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇದೆ. ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾವಿನ ಚಿಕ್ಕೋಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಾತ್ಮಕವಾಗಿ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ರಿಸಲ್ಟ್ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಕಕ್ಕಿಲಾಯ ಅವರು ಎರಡು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಮೊದಲು ನಾವು ಡಿಟರ್ಮಿನ್ ಮಾಡುವಾಗ, ಆಕ್ಟ್ ತರುವಾಗ ಸುಮಾರು ೪ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಇತ್ತೆಂದೂ ಅದು ಈಗ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಹಾಗಾಗಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತೂ ಕೂಡಾ ನಾವು ಡಿಟರ್ಮಿನ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಸುಮಾರು ೨,೭೯,೨೦೯ ಎಕರೆ. ಎಷ್ಟು ಕೇಸಸ್ ಡಿಸ್‌ಪೋಸ್ ಆಗಿವೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಡಿಟರ್ಮಿನ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಸರ್‌ಪ್ಲಸ್ ಲಾಂಡ್. ಅದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಪೂರೈಸುವ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಿದ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೇಳಿದೆ. ಇದು ಸುಮಾರು ೧ ಲಕ್ಷ ೧೩ ಸಾವಿರದ ೭೬೧. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶಯ ಪಡುವುದು ಬೇಡ. ಉಳಿದ ಕೇಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾವು ಸುಮಾರು ೩ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಸರ್‌ಪ್ಲಸ್ ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆ.ಡಿ.ಆರ್. ಮತ್ತು ಲಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ Land Revenue Act, it supercedes all other Acts. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ನಿರ್ಣಯವಾಗುತ್ತದೆ ಅದು ನ್ಯಾಚುರಲಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಭಯ ಬೇಕಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರೋಡ್‌ಗ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ರಾಂಭಟ್‌ರವರು ಫ್ಯಾಗ್ಮೆಂಟೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರು. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಲಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧ ಎಕರೆ, ೨ ಎಕರೆ, ೩ ಎಕರೆ ಉಳ್ಳಂತಹ ಹಿಡುವಳಿ ದಾರರು ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಫ್ಯಾಗ್ಮೆಂಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಟ್ಟು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಲಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಅಲ್ಲಿ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಷಣ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮ ಅವರು, ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಕಾಫಿ ಲಾಂಡನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಇತರರಿಗೆ ಕೊಡುವಂತೆ ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು, ಇದನ್ನು ಅವರಿಂದ ಪಡೆಯದೇ ಮಂಜೂರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರಿಗೆ ೧ ಎಕರೆಗೆ ಕೇವಲ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ವ್ಯಾಲ್ಯೂಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮೋಟಮ್ಮ.—ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಎಂ. ಖಾರ್ಗಿ.—ಇನ್ನು ಬಾಂಡ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿದರು. ಈ ವಿಷಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಬಾಂಡ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಕೆಲವು ರಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಷನ್ಸ್ ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಂದ ಕಾವೆಂಟ್ಸ್ ಒಂದಮೇಲೆ ಇವನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ೨೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಇನ್ನೂ ಹಣ ಇದೆ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಇಲಾಖೆ ಜೊತೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಉಳಿದುದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

SRI M.C. NANAIAH.—Here the point is whether you make these bonds negotiable.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಪುರ್ಗ.—ಅದನ್ನು ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರಿಂದ ಕಾಮೆಂಟ್ಸ್ ಬರಬೇಕು. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಚಂದ್ರೇಗೌಡರು ಸಿ ಅಂಡ್ ಡಿ. ಕ್ಲಾಸಿಫಿಕೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು, ಅವರು ಕ್ಲಾಸಿಫಿಕೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಡಿವ್ಯಾಂಡ್ ಬಂದಾಗ ಅವರು ಮಾತನಾಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ.—ಇದು ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು ಕ್ಲಾಸಿಫಿಕೇಷನ್ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು, ಕಾಫಿ ಬೋರ್ಡಿನ ಲಯಸನ್ ಆಫೀಸರ್ ಸರ್ಟಿಫೈ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಪುರ್ಗ.—ನೋಡೋಣ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಎಕ್ವಾವಿನ್ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಮಾಹಿತಿ ಈಗ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸುಧೀಂದ್ರರಾವ್ ಕಸಬೆ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನರವರು, ಯಾವುದೇ ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಸರ್ಕಾರದ ಧನಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೇ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮಾಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವೇನೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆ ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ನಾಯಕರಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

CHAIRMAN.—The question is

That a sum not exceeding Rs. 18,36,76,000 on Revenue Account and Rs. 23,14,00,000 on Capital Accounts inclusive of the sum granted on account be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1983 in respect of Land Revenue etc.

That a sum not exceeding Rs. 2,31,00,000 on Revenue Account inclusive of the sum granted on account be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1983 in respect of Stamps and Registration”.

That a sum not exceeding Rs. 3,00,00,000 on Revenue Account and Rs. 2,00,000 on Capital Account inclusive of the sum granted on account be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1983 in respect of Relief on account of Natural Calamities.

That a sum not exceeding Rs. 30,04, 000 on Revenue Account and Rs. 14,00,000 on Capital Account inclusive of the sum granted on account be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1983 in respect of Rehabilitation Schemes.

That a sum not exceeding Rs. 3,25,75,000 on Revenue Account inclusive of the sum granted on account be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1983 in respect of Religious and Charitable Institutions etc.”

The motion was adopted and the sums were granted.

CHAIRMAN.—We shall now take up the other Demands The Hon Minister for Education to move

DEMAND NO. 9-

SRI G.B. SHANKAR RAO (Minister for Education).—Sir, on the recommendation of the Governor I beg to move.

That a sum not exceeding Rs. 18,01,45,000 on Revenue Account inclusive of the sum granted on account be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1983 in respect of Stationery and Printing."

DEMAND NO. 10

That a sum not exceeding Rs. 41,85,34,000 on Revenue Account and Rs. 53,00,000 on Capital Account inclusive of the sum granted on account be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1983 in respect of Higher Education"

DEMAND NO. 13

SMT, NAGAMMA C. KESHAVAMURTHY (Minister of State for Primary and Secondary Education).—Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move.

That a sum not exceeding Rs. 1,87,99,57,000 on Revenue Account and Rs. 4,00,000 on Capital Account inclusive of the sum granted on account be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1983 in respect of Primary and Secondary Education.

DEMAND NO. 11

SRI GANGADHAR GOWDA (Minister of State for Information and Youth Services).—Sir on the recommendation of the Governor, I beg to move.

That a sum not exceeding Rs. 4,07,94,000 on Revenue Account and Rs. 5,00,000 on Capital Account inclusive of the sum granted on account be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1983 in respect of Youth Services.

DEMAND NO. 26

That a sum not exceeding Rs. 2,82,90,000 on Revenue Account and Rs. 5,00,000 on Capital Account inclusive of the sum granted

on account be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1983 in respect of Information and Publicity.

The question was proposed

CHAIRMAN.—All the Demands are before the House for discussion. Hon. Member Sri H. Gangadharan will initiate the discussion.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್ (ಚಾವಂರಾಜ್).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೨% ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವಿದ್ಯಾಪಾತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಿರ್ಚುವಾಡತಕ್ಕಂಥ ೧೦ನೇ ನಂಬರಿನ ಬೇಡಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಜನಜೀವನದ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖವಾದಂತೆ ಅಂಶ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ, ಜನತೆಯ ಅಭ್ಯುದಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯದ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರ ಅಭ್ಯುದಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ನಾವು ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೇ? ಆ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ವಿವೇಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೇ? ಬಹುಶಃ ಸೆನ್ಸ್‌ಸ್ ಕಮೀಷನರ್‌ರವರು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೪೧ ರಿಂದ ೧೯೫೧ ಇಸವಿಗೆ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಮೊದಲಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆಂದು ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. Mr. M.W.W.M. Yeats, the Census Commissioner, in 1941, has observed thus.

“A democratic System and a mainly illiterate population go ill together and in some ways are very nearly a contradiction. So long as a man cannot read for himself, he can form his judgements outside his field of experience only from what he is told. Hence the enormous power laid in the hands of leaders, the bulk of whose followers are uninstructed”.

ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಇಂದಿಗೂ ಜನರು ಅಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಇದರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು, ಸರ್ಕಾರ ರೂಪಿಸುವ ಅನೇಕ ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಗಳು ಇವುಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಾಧನೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದಾಗ, ಕೇಂದ್ರದಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇಣ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ೫ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಮುಗಿದು ಈಗ ೬ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ದ್ದೇವೆ. ಮೊದಲನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೭.೯ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವು, ೨ನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ೫.೮೦ ಆಯಿತು ೩ನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ೭.೯ಕ್ಕೆ ಬಂತು ಲವೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ೫.೦ಕ್ಕೆ ಬಂತು, ೫ನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ೩.೩ಕ್ಕೆ ಬಂತು, ೬ನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ೨.೬ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ವಿರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯುದಯ ಆಗ ಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಜನರನ್ನು ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಆ ಒಂದು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂಲಕ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದಂತೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ನಾವು ಹೈಯರ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸುಮಾರು ೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಮೂರು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಮೊದಲನೆಯದು ಹೈಯರ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ನೀಡುವಂತೆ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು

ಕಾಲೇಜುಗಳು ಇವುಗಳ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳು, ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಗೊತ್ತುಗುರಿಗಳು, ಇಂತೂ ಇವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ಸ್ಟೇಜಿನಲ್ಲಿ ೬೫೦ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಇವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ೧೯೮೧ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತೆ ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ೧,೧೭,೮೦೭ ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕುಳಿತರು. ಪಾಸು ಮಾಡಿರತಕ್ಕವರ ಸಂಖ್ಯೆ ೫೬,೮೯೧ ಜನ, ಸುಮಾರು ೪೮.೨ ಪರ್ಸೆಂಟ್. ಮತ್ತೆ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೯೮೧ ರಲ್ಲಿ ೫೬,೮೪೦ ಜನ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕುಳಿತರು, ಪಾಸು ಮಾಡಿದವರ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೮,೬೧೬ ಅಂದರೆ ೩೨.೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣವನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿ, ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಅಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಕ್ಕಳು ಅನುತ್ತೀರ್ಣರಾಗುವಂತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮೊನ್ನೆ ವಿದ್ಯಾ ಸಚಿವರು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ, ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ೧,೦೮೦೭ ಜನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದರು, ಸುಮಾರು ೬೦,೦೦೦ ಜನ ಪಾಸಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ಎಂದು ಕೇಳಿದಕ್ಕೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದು ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ೨೦೦೦ ಜನ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದುದ್ದು, ಮತ್ತು ಇದಂತೆ ಅಧ್ಯಾಪಕರನ್ನು ಜನಗಣತಿ ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ತೊಡಗಿಸಿದ್ದ ಕಾರಣದಿಂದ ಅನುತ್ತೀರ್ಣರಾದವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಧಿಕವಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಿದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ನಾವು ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಇಂಟರ್‌ಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡದೇ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಾಗಲೀ, ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಾಗಲೀ ಅಧ್ಯಾಪಕರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇರತಕ್ಕ ಅಧ್ಯಾಪಕರನ್ನು ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ, ಈ ಒಂದು ಖಾತೆಗೆ ೨೨೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಜನ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕೂತು ಒಂದುಕಾಲಾ ಲಕ್ಷ ಜನ ಅನುತ್ತೀರ್ಣರಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣದ ಜೊತೆಗೆ ತಂದೆತಾಯಿಗಳ ಹಣ ಕೂಡ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಅಧ್ಯಾಪಕರನ್ನು ಒದಗಿಸದೇ ಇದ್ದ ಕಾರಣದಿಂದ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಪೋಷಕರ ಹಣ ಕೂಡ ನಷ್ಟವಾಯಿತು. ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಅನುತ್ತೀರ್ಣರಾದರು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚೆತ್ತ ಜನ ಇದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಡ್ಯಾಮೇಜ್ ಸೂಟ್ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಸರ್ಕಾರ ಆಗಿರತಕ್ಕ ನಷ್ಟವನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಡುವಂತೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಜನ ಸಹನಶೀಲ ಜನರಾದ ಕಾರಣ ಆಗಿರತಕ್ಕ ತಪ್ಪನ್ನು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶಿಕ್ಷಣ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದು, ಅವನು ಬುದ್ಧಿವಂತ ಇರಬಹುದು, ದಡ್ಡ ಇರಬಹುದು, ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಉದ್ದೇಶ ಅವನನ್ನು ತನ್ನ ನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕದು, ಅವನಿಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕ್ರಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ವಿಜ್ಞಾನಿ, ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಂದರೆ ಹೊಸದೇನೂ ತುಂಬುವುದಿಲ್ಲ, ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕು ಎಂಟು ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕು ಎಂಟು ಸಿದ್ಧ ಆಗಿದೆ, ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕು ಎಂಟು ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಅರಿವನ್ನು ನೀವು ವೋಡಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವನ ಮನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜ್ಞಾನದ ಕೆಂಡದ ಮೇಲೆ ಮುಸುಕಿರುವ ಬಳಿದಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಒಂದು ಕಾರಣ ಎಂದು "ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುರಿ" ಎಂಬ ಒಂದು ಪವಿತ್ರ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ನಾವು ಅನುತ್ತೀರ್ಣರಾಗತಕ್ಕವರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಇಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನಾವು ಇನ್ನೂ ನಿರತರಾಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ನಾವು ಯಾವ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಬಾರದೋ ಅಂಥ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅಜ್ಞಾನದತ್ತ ತಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವನೆ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಕಲ್ಪನೆ, ಜನಮನದ ಪ್ರೇಮದ ಭಾವನೆ ಜನರ ಜೊತೆ ಸಮತೋಲನವಾಗಿ ಸಹಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಾಳತಕ್ಕ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕೆಡಿಸಿ ಸರ್ಕಾರದ ಆಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಆಸ್ತಿಗಳಿಗೆ, ನಷ್ಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವಂಥ ಹಾಲಿಗೆ ವಿಷವನ್ನು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಬೆರೆಸತಕ್ಕಂಥ ರೀತಿನೀತಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂತಾದ್ದು ಇಂದಿನ ಕ್ರಮ ಅಂದರೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರು.....,

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ಘಾಡಿ.—ಶಿಕ್ಷಣ ಅಧಿಕವಾಗಿರಿಕ್ಕಿ, ಶಿಕ್ಷಕರು ಅಷ್ಟೇ ಕಾರಣರಲ್ಲ, ಬಾಲಕರು ಬಾಲಕಿಯರು, ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರ್ಕಾರ, ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ, ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣ ಇವೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಕ್ಯಾಟಗರೀಸ್ ಇದೆ, ಅವು ಯಾವುದೆಂದರೆ, The first category is the students who can pull on without the help of the teachers, second category is the students who require the help of the teachers and the third category is the duller class of the students. ಆದ ಕಾರಣ ಶಿಕ್ಷಕರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಅಡುಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಇರಬಹುದು, ಅಕ್ಕಿ ಇರಬಹುದು, ನೀರು ಇರಬಹುದು, ಪಾತ್ರೆ ಇರಬಹುದು, ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಬೇಯಿಸಿ ಪಾಕ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬೆಂಕಿ ಇದೆಯಲ್ಲ ಅದು ಶಕ್ತಿ ಸಹಿತವಾಗಿ ಇರಬೇಕು, ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿ ಇದೆ, ಬುದ್ಧಿಗಳೇನೂ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲ, ಮಾನಸಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲ. ಮಾನಸಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕೆರಳಿಸಿ ಅವನ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥನದ ದೃಷ್ಟಿ. ಆಟಮ್ ಬೋಬ್ಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದಂಥ ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರ ಬರೆದಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಏನು ಹೇಳಿದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇವೊತ್ತು ನಮಗೆ ಕಾಲೇಜು ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ೧೦೬ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಇವೆ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ೧೦೬ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಇವೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ೧೦೬ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಇವೆ, ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ೪೭ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಇವೆ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ೫೮ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಇವೆ, ಬಹುಶಃ ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಖ್ಯೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯದೋ ಕೆಟ್ಟದೋ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ತಜ್ಞರು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ವಿವೇಚನೆ ಇಲ್ಲದೇನೆ, ಯಾರಿಗೆ ಯಾವ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಬೇಕು, ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಎಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಅಂಥ ನಮಗೆ ಗಮನ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಅಧಿಕ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಪದವೀಧರರು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥ ಅಭಿಮಾನ ದಿಂದ ದೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಅಭಿಮಾನವಲ್ಲ, ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರಘಾತುಕ ಅಂಥ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ತಜ್ಞರು ಲೆಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪದವಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನ ಎಷ್ಟು ಇದ್ದಾರೆ ಅಂದರೆ ಈಗ ಒಂದು ಕೋಟಿ ೬೬ ಲಕ್ಷ ೯೧ ಸಾವಿರ, ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಮೊತ್ತ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂದರೆ ೨೬ ಲಕ್ಷ ೪೮. ಸಾವಿರದ ೫೭೯, ಸ್ವಲ್ಪ ಅಂತರ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಪದವಿ ಪಡೆದಿರತಕ್ಕವರು ೧ ಕೋಟಿ ೬೬ ಲಕ್ಷ ೯೧ ಸಾವಿರ, ಆದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ೨೬ ಲಕ್ಷ ೪೮ ಸಾವಿರದ ೫೭೯ ಜನ ಇದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನಾವು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಭ್ಯುದಯದ ಕಡೆಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಇದನ್ನು ಕುರಿತು ಮೊದಲನೆಯ ಯೋಜನೆಯ ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ,

“So that nobody is allowed to go up for higher education who is not fit to profit by it.”

ಈ ಒಂದು ಸಂದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದರು ಆದರೆ ಭಾವನೆ ಹಾಗೆ ಉಳಿಯಿತೇ ಹೊರತು ಒಂದುಂದ ಮೂರು ಯೋಜನೆಗಳು ಮುಗಿದಾಗಲೂ ಕೂಡ ಆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಒಂದು ಹಳೇ ಕಂದಾಚಾರ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಬಯಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ, ಅದು ಅದನಂತರ ನಾಲ್ಕು ಯೋಜನೆ ಆರಂಭವಾದಗ ಒಂದು ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ,

“By and large, our secondary schools now teach a good deal of what should be taught at the elementary stage and the colleges teach a good deal of what should be really taught at the secondary stage.” ಎಂದು,

ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದಂಥ ಯೋಜನಾ ಕರ್ತರು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇಷ್ಟಾದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಾಗಲಿ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಶಿಕ್ಷಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಇವೊತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಪರಫಾರಮೆನ್ಸ್ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಏನಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ನಮಗೆ ಇದೆ, ಅದು ಏನಾಗಿದೆ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದು.....

SRI A. LAKSHMISAGAR.—Sir, I have been repeatedly bringing to the notice of the Government from the last four and a half years that the demands for grants and the connected literature are supplied either on the day on which the demands are taken up or on the previous day late in the evening. What is the remedy for this? These brochures are given to us only this afternoon. These are all serious matters containing a good deal of statistical information. We have got to read and digest and make out the points. This is a callous attitude of the Government. This is not for the first time that I am raising it. I am raising it for the first time in this year.

SRI M. VEERAPPA MOILY.—There is no such callous attitude on the part of the Government. We have been trying our best to provide the literature to the hon'ble Members in time. Because of some problem this has happened. In future, we will take extra steps to see that the brochures and other connected papers are provided to the hon'ble Members well within the time. We have been doing our best in this regard.

6-00 P.M.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—The purpose of supplying the Members with these writeups is to see that the Members go through them, informed themselves of the present position of the working of the Department, give them statistical information which the Members are generally not aware of, so that they may come prepared and make a submission which would be to the point. Otherwise this is a lame excuse. There may be a power failure or there may be some other difficulty. But when the demands are under discussion, it is the business of the Government to see that the information is put before the Members well in advance. These explanations do not help us.

SRI M. VEERAPPA MOILY.—I am not giving an explanation. I am trying to submit to this House the real state of affairs. We will take all steps to see that the information is supplied well in time.

SRI M. C. NANAIAH.—We are in a disadvantageous position. The Hon. Ministers do not require this information because very often slips are passed on to them from the Officers' Gallery. If you recommend the Secretaries to pass on slips to us also.....

CHAIRMAN.—The assurance is there that they will see that information is supplied. The discussion will continue tomorrow. Now the House will rise and meet tomorrow at 1.00 p.m.

The House adjourned at Two Minutes Past Six of the Clock to meet again at One of the Clock on thursday, the 17th June, 1932.

W D—6228